ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'. - ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 128 | ΑΘΗΝΑΙ 20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1950

ΑΞΙΟΥΜΕΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ

Ἡ Κυβέρνησις τῶν συνεργαζομένων κομμάτων ἀνατραπεῖσα ὅλως αἰφνιδίως τὴν 6ην τρέχοντος συμπαρέσυρεν καὶ τὰς ὅσας ἐλπίδας ἐστηρίξαμεν εἰς τὰς ὑποσχέσεις αὐτῆς τῆς ἰδίας διὰ τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς εἰς βάρος τοῦ Κλάδου ἀδικίας καὶ ταπεινώσεως.

Καὶ ἔμεινεν ὡς τελευταία προσφορὰ τῆς Κυβερνήσεως αὐτῆς πρὸς τὴν λαϊκὴν παιδείαν καὶ τὸν ἐργάτην αὐτῆς ἡ ἄνισος μεταχείρισις καὶ ἡ ταπεινωτικὴ ἔναντι τῶν ἄλλων δημοσίων ὑπαλλήλων διάκρισις.

Τὸ ὅτι ἐκ τῶν ὑστέρων ἀντελήφθη αὕτη τὸ ἐπιχειρηθὲν ἔγκλημα καὶ τὸ ὅτι ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς ἠθικῆς εὐθύνης ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς πανελληνίου ἀγανακτήσεως ἀφ' ἑτέρου ὑπέσχετο τὴν ἐπανόρθωσιν καὶ συνεζήτει τὸν τρόπον τῆς ἱκανοποιήσεως τοῦ κλάδου μας, δὲν μετριάζει παντάπασι τὴν τρομερὰν εὐθύνην της ἔναντι τῆς μορφώσεως τοῦ λαοῦ μας οὔτε καὶ ἔναντι τοῦ διδασκαλικοῦ κόσμου διὰ τὴν ἐμφανέστατα ἐπιδειχθεῖσαν ἀστοργίαν καὶ τὸν πρωτοφανῆ πρὸς αὐτὸν ἐμπαιγμόν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν στοιχειώδους ἐνδιαφέροντος διὰ τὸ πολύτιμον ἔργον του.

Ἡ λαϊκὴ παιδεία καὶ ὁ ἐργάτης αὐτῆς, τὸ θεμέλιον αὐτὸ τῆς ἐθνικῆς μας ἀναδημιουργίας ἐδέχθη αἰφνιδιαστικῶς ἠθικὸν κτύπημα ἰσχυρότατον ἀπὸ αὐτὴν ταύτην τὴν Κυβέρνησιν τῆς χώρας, ἀδιαφορούσης τελείως διὰ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ καταπληκτικοῦ ἐγχειρήματός της.

Κατὰ τῆς ἀναλγήτου ταύτης κυβερνητικῆς τακτικῆς ἐξηγέρθημεν καὶ διεμαρτυρήθημεν πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν. Ἡ ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης καὶ τοῦ τύπου ἀλλὰ καὶ αὐτῆς ταύτης τῆς διαλυθείσης Βουλῆς ἀναγνώρισις τῆς ἀδικίας καὶ εὑρεῖα ὑποστήριξις τοῦ αἰτήματός μας, ἀποτελοῦσιν τοὺς ἀψευδεῖς μάρτυρας τῆς καθ' ἡμῶν προσαφθείσης ἀδικίας. Ἀλλὰ συγχρόνως ἡ ἀναγνώρισις αὕτη ἀποτελεῖ καὶ πλήρη παραδοχήν, ὅτι τὸ δίκαιον εἶναι μὲ τὸ μέρος ἡμῶν.

Μὴ δυνάμενοι νὰ ἀνεχώμεθα τὸν ἐξευτελισμὸν τοῦτον καὶ ἐφ' ὅσον τὰς πρὸς ἐπανόρθωσιν τελευταίας προσπαθείας τῶν ὑπευθύνων ἀνέκοψεν ἡ ἀνατροπὴ τῆς Κυβερνήσεως ἐκείνης, ἀπευθυνόμεθα πρὸς τὴν νέαν μας Κυβέρνησιν καὶ ἀξιοῦμεν ἀπόδοσιν δικαιοσύνης.

Διὰ μίαν εἰσέτι φορὰν ἐκφράζομεν τὴν πικρίαν μας διὰ τὴν ἄδικον μεταχείρισιν, ἧς ἐτύχομεν ὑπὸ τῆς προκατόχου Κυβερνήσεως καὶ διαμαρτυρόμεθα ἐντόνως. Ἡ ἐπιχειρηθεῖσα ταπείνωσις καὶ διακριτικὴ μεταχείρισις δὲν παύει ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι τρομερὸν καὶ δυσβάστακτον βάρος δι' ὅλους ἡμᾶς. Ἡ ταπείνωσις αὕτη ἀπέβη φοβερὸς βραχνάς, ποὺ μᾶς σφίγγει τὸν λαιμὸν καὶ μᾶς ἐμποδίζει τὴν ἀναπνοήν.

Καὶ ὅσον περισσότερον πιστεύομεν, ὅτι εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ πολιτισμοῦ τῆς χώρας μας καὶ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἠθικῶν ἀξιῶν εἰς τοὺς πολίτας αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν γένει ἀναδημιουργίαν ταύτης ἔκ τε τῶν ἠθικῶν καὶ ὑλικῶν ἐρειπίων τῆς τελευταίας δεκαετίας, προέχουσαν καὶ θεμελιώδη θέσιν κατέχει ἡ Δημοτικὴ Ἐκπαίδευσις, ἡ ὁποία διὰ τῶν λειτουργῶν αὐτῆς, ἐχομένων στερρῶς τῶν ἱστορικῶν παραδόσεων τῆς φυλῆς μας καὶ ἐν γνώσει διατελούντων τῆς μοιρογράπτου εὐθύνης των πρὸς τὸ μέλλον αὐτῆς, μεταλαμπαδεύει ἀενάως εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς τὴν ὑψηλὴν τῶν προγόνων παρακαταθήκην, διαποτίζει τὴν νεότητα μὲ τὸ ἀνέσπερον ἑλληνικὸν φῶς καὶ διδάσκει αὐτὴν τὴν προσήλωσιν καὶ τὴν πίστιν πρὸς τὰ ἀνώτερα ἰδανικὰ τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, ἐπὶ τοσοῦτον καὶ ἡ ἐπιχειρηθεῖσα ταπείνωσις θὰ μεγενθύνεται εἰς ὄγκον καὶ θὰ αὐξάνεται εἰς βαρύτητα, διασαλπίζουσα οὕτω τὸ μέγεθος τοῦ προσγενομένου κακοῦ.

Ἐπιθυμοῦμεν νὰ πιστεύωμεν καὶ ἔχομεν περὶ τούτου σαφῆ δείγματα, ὅτι ἡ νέα Κυβέρνησις δὲν θὰ ἀδιαφορήσῃ πρὸ τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως εἰς βάρος τῆς βασικῆς μορφώσεως τοῦ λαοῦ μας. Δὲν θὰ κλείσῃ τὰ ὦτα αὐτῆς εἰς τὰς δικαίας ἡμῶν διαμαρτυρίας διὰ τὴν προσγενομένην ἀδικίαν καὶ δὲν θὰ περιφρονήσῃ τὸ πολύτιμον ἔργον τοῦ λαϊκοῦ σχολείου καὶ τὸν σπουδαῖον παράγοντα, λειτουργόν, αὐτοῦ.

Ἔχει ἐπιβεβλημένον καθῆκον καὶ ἱερὰν τὴν ὑποχρέωσιν, κινουμένη μέσα εἰς τὰ πλαίσια τῆς ἐντολῆς της, νὰ ἐπιληφθῇ ὁπωσδήποτε τοῦ ἀνακύψαντος σοβαροῦ τούτου ζητήματος μετὰ τοῦ ἐπιβαλλομένου ἐνδιαφέροντος καὶ τῆς ἐνδεικνυομένης στοργῆς καὶ νὰ ρυθμίσῃ τοῦτο ἐντὸς τῶν ἡμερῶν ἐξευρίσκουσα ἱκανοποιητικὰς λύσεις διὰ τὴν τιμίαν καὶ φιλόνομον καὶ ἐργατικὴν τάξιν τῶν Ἑλλήνων δημοδιδασκάλων.

Βαρύτατον καὶ ἐπίμοχθον τὸ προκείμενον τῆς ἀνασυγκροτήσεως ἔργον καὶ ἡ συμβολὴ τοῦ δημ)λου διὰ τὴν εὐόδωσιν τούτου τυγχάνει ἀπαραίτητος.

Ἡ ἑλληνικὴ ὕπαιθρος ἀπὸ τοῦ Ταϋγέτου μέχρι τοῦ Γράμμου καὶ τοῦ Βιτσίου καὶ τῆς Μουργκάνας καὶ τοῦ Μπέλες ἐπανευρίσκει τὴν προτέραν ζωήν της, οἱ κάτοικοι ἐπαναπατρίζονται καὶ τὰ σχολεῖα συγκεντρώνουν τὴν νεότητα, τὴν ἐλπίδα τοῦ μέλλοντος τῆς φυλῆς μας. Ἀνοικοδόμησις ἠθική, πνευματικὴ καὶ ὑλικὴ διασαλπίζεται καὶ ἐπιχειρεῖται καὶ ἡ παρουσία τοῦ δημ)λου, τοῦ μόνου κατὰ τὸ πλεῖστον κρατικοῦ ἐκπροσώπου, εἶναι πρωταρχικῆς σημασίας.

Καὶ αἱ χιλιάδες τῶν ἀνὰ τὴν ὕπαιθρον ὑπηρετούντων συναδέλφων μὲ ἐπίγνωσιν τῆς ὑψηλῆς των ἀποστολῆς καταλαμβάνουσι τοὺς διατεταγμένους αὐτοῖς προμαχῶνας καὶ ἀγωνίζονται τὸν τίμιον καὶ ἱερὸν τῆς ἀναδημιουργίας ἀγῶνα.

Μὲ τὸν διακρίνοντα τὸν λειτουργὸν τοῦτον ἐνθουσιασμὸν μεταδίδεται ἡ ζείδωρος ἐθνικὴ πνοὴ τῆς ἐργασίας διὰ τὴν ἀποβολὴν τῶν ἐρειπίων, ψυχικῶν τε καὶ ὑλικῶν καὶ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ καλλιμαρμάρου ναοῦ τῆς νέας Ἑλλάδος μας.

Τὸν ἀκάματον λοιπὸν τοῦτον ἐργάτην ἔχει ὑποχρέωσιν ἡ Κυβέρνησις νὰ προσέξῃ. Ἔχει καθῆκον νὰ ἐνισχύσῃ ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς, ἵνα ἀνταποκριθῇ πληρέστερον οὗτος εἰς τὸ βαρύτατον τοῦτο ἔργον του. Ἔχει ἀνάγκην στοιχειώδους διαβιώσεως καὶ ἠθικῆς ἐξυψώσεως, ἵνα δυνηθῇ ὁ διδάσκαλος νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸ ἀνατιθέμενον εἰς αὐτὸν τεράστιον ἔργον.

Ἠθικαὶ ταπεινώσεις, ἄδικος καὶ ἄνισος οἰκονομικὴ μεταχείρισις δὲν εἶναι τὰ ἐφόδια ἐκεῖνα, ποὺ πρέπει νὰ παράσχῃ ἡ Πολιτεία εἰς τὸν δημοδιδάσκαλον. Εἶναι ἡ χειρίστη καὶ πλέον ἀσύμφορος ὁδὸς καὶ ὡς τοιαύτη, ἐθνικὴ ἐπιταγὴ ἐπιβάλλει αὐθωρεὶ καὶ παραχρῆμα νὰ ἀναθεωρηθῇ.

Ἔχοντες ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν διορατικότητα καὶ τὴν σύνεσιν τῶν μελῶν τῆς παρούσης Κυβερνήσεως, ἐλπίζομεν εἰς ταχεῖαν λύσιν τοῦ ζητήματός μας.

Εἰς τοῦτο ἐνισχυόμεθα σοβαρῶς καὶ ἀπὸ τὰς πρώτας μετ' αὐτῆς ἐπαφὰς τῆς Διοικήσεως. Ὁ ἁρμοδιώτερος ἐν προκειμένῳ ἐκπρόσωπός της, ὁ Ὑπουργός μας κ. Οἰκονόμος, ἐξεδήλωσεν ἄμεσον τὸ ἐνδιαφέρον του διὰ τὴν χορήγησιν τοῦ ἐπιδόματος. Παρέσχεν διαβεβαιώσεις πλήρους ὑποστηρίξεως τῶν δικαίων αἰτημάτων μας καὶ θερμοτάτης συνηγορίας. Οὐδὲν κώλυμα διὰ τὴν σημερινὴν Κυβέρνησιν ἡ ὑπηρεσιακή της μορφή. Ἡ ἀναδημιουργουμένη Ἑλλάς μας ἔχει ἀνάγκην τῆς ἐνθέρμου καὶ ἐνθουσιώδους συμμετοχῆς τῶν λειτουργῶν τῆς Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῆς μάχης, τῆς ἀνοικοδομήσεως.

Τοῦτο ἐπρόσεξαν ὅσον ἔπρεπεν οἱ σήμερον διευθύνοντες τὸ ἑλληνικὸν σκάφος καὶ τρέφομεν τὴν πεποίθησιν ὡς ἐκ τούτου, ὅτι οὗτοι θὰ ἐμβαθύνουν εἰς τὸ νόημα τῆς κατὰ τοῦ κλάδου μας ἀδικίας καὶ θὰ ἄρουν αὐτήν.

Εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἐπαναλάβωμεν τὴν δήλωσιν ὅτι οὐδόλως θὰ διστάσωμεν νὰ ἀποδυθῶμεν εἰς τὸν ἱερὸν ἀγῶνα τῆς ἠθικῆς ἀποκαταστάσεως, ἐφ' ὅσον ἀντιληφθῶμεν, ὅτι ἐξακολουθοῦμεν νὰ ἐμπαιζώμεθα.

Εἰς τὴν Κυβέρνησιν παρεσχέθη ὁ αἰτηθεὶς χρόνος· ἀναμένομεν ψυχραϊμῶς τὴν ἀπόφασίν της. Ὁ Κλάδος καλεῖται εἰς πειθαρχίαν καὶ ἐγρήγορσιν.

Ἀξιοῦμεν δικαιοσύνην καὶ ἐπιμένομεν ἀνενδότως.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

ΓΙΑΤΙ ΤΟΣΟΙ ΔΑΣΚΑΛΟΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΔΙΔ)ΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

Τοῦ συναδέλφου κ. ΛΕΩΝΙΔΑ ΤΣΑΛΟΥΣΗ

Ἀκόμη ἀκούονται οἱ ὁμιλίες τῶν ἀντιπροσώπων στὴν τελευταία συνέλευση τοῦ κλάδου, ὁμιλίες βγαλμένες ἀπ' τὰ σπλάγχνα τοῦ διδασκαλικοῦ κόσμου πάνω σὲ ζητήματα ποὺ μποροῦν καὶ πρέπει νὰ βροῦν τὴ λύση τους γιὰ τὴν προκοπὴ τοῦ λαϊκοῦ Σχολείου καὶ τοῦ ἐργάτη του.

Τὰ ζητήματα αὐτὰ ἡ παρουσιάστηκαν στὸ δάσκαλο κατὰ τὴ δημιουργική του προσπάθεια μέσα κι' ἔξω ἀπ' τὸ Σχολεῖο κι' ἔφθασαν ὡς τὴ Γεν. συνέλευση ἀφοῦ πρῶτα τροποποιήθηκαν καὶ μορφοποιήθηκαν στὶς κατὰ τόπους συνελεύσεις τῶν συλλόγων, ἡ ἐτέθησαν ἀπ' τὴν ἡγεσία τοῦ κλάδου κι' ἀφοῦ υἱοθετήθηκαν ἀπ' τοὺς δασκάλους, ὕστερα ἀπὸ μελέτη κι' ἔρευνα, ἐπέστρεψαν στὴ Γεν. συνέλευση μὲ τὴ μορφὴ πανδιδασκαλικῶν αἰτημάτων.

Τέτοια ζητήματα ὑπάρχουν πολλὰ καὶ πολύμορφα:

Ἐκπαιδευτικά, ἐπαγγελματικά, οἰκονομικὰ κλπ. κι' ὅλα περιμένουν τὴ λύση τους τὴν εὐνοϊκή.

Γιὰ μιὰ τέτοια λύση ὅλων ἐξουσιοδοτήθηκε ἀπ' τὴ Γεν. συνέλευση νὰ ἐργασθῆ ἡ Δ)σις τῆς Διδ)κῆς Ὁμοσπονδίας ποὺ ἀτιπροσωπεύει καὶ χειρίζεται τὴ θέληση τῶν ὠργανωμένων δασκάλων.

Κι' ἐδῶ θὰ ἤθελα νὰ πῶ τὴ θέληση ὅλων τῶν δασκάλων, τῶν ***δέκα ἑπτὰ χιλιάδων δασκάλων, ὁπότε ἡ Δ)ση θὰ εἶχε στὰ χέρια της μιὰ δύναμη ἀληθινὰ ἀκαταγίκητη,*** ἀλλὰ φοβοῦμε μὴν παραξηγηθῶ καὶ μοῦ ζητήσουν τὸ λόγο ὅσοι συνάδελφοι δὲν εἶναι μέλη τῶν συλλόγων καὶ τῆς Διδ)κῆς Ὁμοσπονδίας.

Καὶ ὁ φόβος μου αὐτὸς γίνεται ἀκόμη μεγαλύτερος, σ' ἕνα τέτοιο ἐνδεχόμενο, ὅταν ἀναλογίζωμαι τὸν ἀριθμὸ αὐτῶν τῶν συναδέλφων.

Ἐννέα χιλιάδες ἀριθ. (9.000), ἂν ἀγαπᾶτε, δασκάλοι δὲν εἶναι μέλη τῆς Διδ)κῆς Ὁμοσπονδίας. πρᾶγμα ποὺ σημαίνει πὼς οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν ἔχουν ἀνησυχίες, δὲν ἔχουν ζητήματα γιὰ λύσιμο.

Δηλαδὴ δὲ θέλουν νὰ προαχθοῦν Σχολεῖα ποὺ ἔχουν πληθωρικὸ ἀριθμὸ μαθητῶν, οὔτε καὶ νὰ ἱδρυθοῦν νέα ἐκεῖ ποὺ δὲν ὑπάρχουν.

Δὲν τοὺς συμφέρει νὰ συγχρονισθῆ τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῶν σχολείων καὶ νὰ ληφθῆ μεγαλύτερη μέριμνα γιὰ τὸ φτωχὸ Ἑλληνόπουλο τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου καὶ ζημιώνονται ὅταν οἱ δασκάλοι ἐξισωθοῦν μέσα στὴν ὑπαλληλικὴ ἱεραρχία μὲ τοὺς ἄλλους συναδέλφους τῶν δημοσίους ὑπαλλήλους ποὺ ἔτυχε νὰ ἔχουν τὰ ἴδια προσόντα. Ἡ ζημία δὲ αὐτὴ γίνεται ἀνυπολόγιστη γι' αὐτοὺς ἂν τυχὸν αὐξηθοῦν καὶ οἱ μισθοί (!)

Ἀλλὰ ... χωρὶς ἄλλο, θὰ πῆρα ὄχι τὴ σωστὴ ἄποψη, γιατὶ πὼς εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχουν τὰ πράγματα ἔτσι.

Γυρίζω λοιπὸν πίσω καὶ κάνω ἄλλη σκέψη:

Φαίνεται πὼς οἱ συνάδελφοι αὐτοί, ποὺ μένουν μακριὰ ἀπ' τὴν ὠργανωμένη παράταξή μας, θὰ εἶναι οἱ ἄριστοι ἀπὸ κάθε πλευρά, ἀνώτεροι ἄνθρωποι προσωπικότητες ξεχωριστές, ποὺ βλέπουν ἡμᾶς τοὺς ἄλλους ἀπ' τὴν ὑψηλὴ σκοπιά τους σὰν κατώτερο καὶ παραστρατημένο λαοτζῖκο ποὺ ἀγωνίζεται νὰ λύση τὰ ζητήματά του μὲ μέσα ἀνάρμοστα καὶ μεθόδους πεζοδρομίου. Ὀργάνωση, διαμαρτυρίες, τηλεγραφήματα, παραστάσεις κλπ. Σωστὸ λοιπὸν εἶναι νὰ στέκουν μακριὰ ἀπὸ τέτοιες κατωτερότητες

Τότε ὅμως γιατὶ δὲν ***ἔκαμαν καμμιὰ προσπάθεια*** ὡς τώρα νὰ τραβήξουν κι' ἡμᾶς τοὺς ἄλλους ψηλότερα καὶ πὼς μπορεῖ νὰ ἐξηγηθῆ τὸ καταπληκτικὸ φαινόμενο νὰ ὑπάρχη τόσος μεγάλος ἀριθμὸς ... προσωπικοτήτων; Οὔτε αὐτὸ θἆναι σωστό. Καὶ ξαναγυρίζω πίσω. Παρακαλῶ δὲ τὸν ἀναγνώστη νὰ φέρη στὸ μυαλό του τὴν εἰκόνα τοῦ πεζοπόρου ποὺ βρέθηκε σ' ἄγνωστο μέρος κι' ἀφοῦ ἀγνάντεψε ἀπὸ ψηλὸ ξέφωτο τὸ μακρινὸ σημεῖο ὅπου ἤθελε νὰ φθάση ἄρχισε νὰ δοκιμάζη ὅλες τὶς διαβάσεις ποὺ τοῦ παρουσίαζαν κάποια πιθανότητα νὰ τὸν φέρουν ὡς ἐκεῖ. Πιστεύω πὼς ἔτσι θὰ μοῦ δικαιολογήση κάπως τὰ συχνὰ καὶ πολλὰ πισωγυρίσματα.

Χωρὶς ἄλλο οἱ συνάδελφοι αὐτοὶ ***θἆναι μυαλὰ πρακτικὰ*** καὶ βλέπουν τὰ πράμματα ὅπως εἶναι κι' ὄχι ὅπως θέλομε νὰ εἶναι. Καταλαβαίνουν δὲ πὼς ἡ πολιτεία θὰ λύση ὅλα τὰ ζητήματά μας ὅταν θἄχη ἄφθονα τὰ μέσα καὶ πὼς τώρα ὅ,τι γίνεται εἶναι πρόωρο, ἀνεδαφικὸ κι' ἀνεφάρμοστο ποὺ φέρνει γκρίνια, ἀνυπακοὴ πρὸς τὸ Κράτος ἀδικαιολόγητη, καὶ ἔξοδα βαριὰ γιὰ τὸ φτωχὸ διδασκαλικό μας βαλάντιο.

Τί χρειάζεται λόγου χάρη μιὰ ἀντιπροσωπεία μόνιμη στὴν Ἀθήνα; Διδασκαλικὴ Ὁμοσπονδία σοῦ λέει ὁ ἄλλος.

Κι' ἐκεῖνος ὁ πρόεδρος μὲ τὶς περιοδεῖες κι' ἐμφανίσεις του. Σὰν Ὑπουργὸς στὰ καλλίτερα ξενοδοχεῖα κλπ. Κι' ὅλα αὐτὰ μὲ ἔξοδα δικά μας.

Ἀμ καὶ τὸ Διδ)κὸ Βῆμα; Ποιὸς ἄλλος ἀπ' τοὺς δασκάλους τὸ διαβάζει. Τί μπορεῖ λοιπὸν νὰ προσφέρη. Ἂν ἦταν μιὰ ἐφημερίδα ποὺ νὰ διαβάζηται ἀπ' τὸ πολὺ κοινὸν καὶ τούς... ἐπισήμους.

Οὔτε κι' ἔτσι ὅμως θἆναι, γιατὶ βλέπομε πὼς σ' ὅλα τὰ πολιτισμένα κράτη τοῦ κόσμου ὑπάρχουν παρόμοιες ὀργανώσεις ποὺ κινοῦνται καὶ δροῦν μὲ τοὺς ἴδιους πάνω-κάτω τρόπους καὶ παντοῦ ἐκδίδονται ἐπαγγελματικὰ ὄργανα ποὺ ἐνημερώνουν τοὺς ἐνδιαφερομένους ἀποκρυσταλλώνοντας τὶς κατευθυντήριες γραμμὲς ποὺ πάνω τους κινοῦνται αὐτὲς οἱ ὀργανώσεις.

Καὶ δὲν εἶναι τόσο εὔκολο νὰ παραδεχτῆ κανένας πὼς ὅλος αὐτὸς ὁ κόσμος, ***στὴν ὑφήλιο ὁλόκληρη σφάλλει καὶ μόνοι οἱ δικοί μας ἀνοργάνωτοι δάσκαλοι βλέπουν τὰ πράγματα ἀπ' τὴ σωστή τους ἄποψη.***

Ἂν ρίξωμε δὲ μιὰ ματιὰ μέσα στὴν ἑλληνικὴ κοινωνία ὅπου κι' ὁ μικρότερος ἐμποράκος κι' ὁ τελευταῖος ἐργάτης κι' ὁ κουρέας κι' ὁ βιομήχανος κι' ὁ μεγαλέμπορος διεκδικοῦν ὅλοι τὰ δίκαιά τους ὠργανωμένοι σὲ συλλόγους καὶ σωματεῖα κι' ἀκόμη ἂν ἀκούσωμε τὴ λαϊκὴ παροιμία ποὺ λέγει πώς: «Ἂν δὲν κλάψη τὸ παιδὶ δὲν τὸ βυζαίνει ἡ μάννα» καὶ συβουλευθοῦμε, ἔστω κι' ἐπιπόλαια, τὸν τρόπο ποὺ λύθηκαν στὸ παρελθὸν ὅλα τὰ ζητήματά μας ἡ σκεφθοῦμε πὼς οἱ εἰδικοὶ ἔχουν ὑποχρέωση πρὸς τὸ κοινωνικὸ σύνολο νὰ εἰσηγοῦνται στὴν πολιτικὴ ἡγεσία τοῦ τόπου των πάντοτε τὶς καλλίτερες λύσεις τῶν προβλημάτων τοῦ κύκλου τους θ' ἀποφανθοῦμε ἀνεπιφύλακτα πὼς οἱ κύριοι αὐτοὶ ἔχουν πέρα γιὰ πέρα ἄδικο.

Ἀλλὰ μήπως οἱ ἄνθρωποί μας εἶναι δυσαρεστημένοι ἀπ' τὴν ἡγεσία τῆς Διδ)κῆς Ὁμοσπονδίας καὶ τῶν συλλόγων καὶ δὲν τοὺς ἀρέσουν τὰ πρόσωπα καὶ οἱ τρόποι διοικήσεως;

Ἴσως.

Γιατὶ τότε δὲ μπαίνουν στὴν ὀργάνωση καὶ νὰ φροντίσουν γιὰ τὴν ἀλλαγὴ ἀναδεικνύοντας μὲ τὴν ψῆφο τους καταλληλότερα πρόσωπα κι' ὑποδεικνύοντας καλλίτερους τρόπους διοικήσεως; Δὲ μποροῦν λοιπὸν κι' ἐδῶ νὰ σταθοῦν δικαιολογημένοι.

Τότε μήπως εἶναι ὅλοι τους τόποι ἀδιάφοροι, ἢ πονηροὶ καὶ «τζαπαντζῆδες» ποὺ κάνουν τήν... «πάπια» γιὰ νὰ μὴν πληρώνουν συνδρομὲς καὶ τὸ βρῆκαν καλλίτερα ν' ἀπολαμβάνουν ἀνέξοδα ὅ,τι οἱ ἄλλοι πετυχαίνουν μὲ κόπους καὶ θυσίες;

Μοῦ φέρνει πολὺ κακὸ ἀκόμα καὶ νὰ φανταστῶ κάτι τέτοιο γιὰ δασκάλους, τόσους δασκάλους ποὺ ὑποτίθεται πώς, μὲ τὴ μόρφωση καὶ τὸ παράδειγμά τους, πρέπει νὰ γίνωνται ὁδηγοὶ σ' ἄλλους τόσο στὴν ἐκτέλεση τῶν ὑποχρεώσεων καὶ καθηκόντων τους ὅσο καὶ στὴ διεκδίκηση τῶν δικαιωμάτων τους.

Καὶ τὸ ἐρώτημα ποὺ μπῆκα στὴν ἀρχὴ μένει ἀναπάντητο παρ' ὅλη τὴν προσπάθεια, τὶς πολλὲς σκέψεις καὶ τὰ πισωγυρίσματα. Ἴσως σὲ ἄλλο ἄρθρο ποὺ θ' ἀκολουθήση νὰ βρεθῆ καὶ νὰ εἰπωθῆ κάτι θετικώτερο.

ΓΡΑΦΗ ΟΜΟΙΟΜΟΡΦΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

Ἡ Γραφτὴ Ἔκθεση τῶν διανοημάτων μας σημειώνει πολλὲς δυσκολίες· στὸν τεχνικό της καταρτισμὸ δυσκολίες καὶ στὴν καλαισθητικὴ της ἐμφάνιση. Ὅμως ἂν καὶ στὸν πρῶτο τομέα ἡ λογοτεχνία πέτυχε στὸ σκοπό της καὶ ἐπιδιώκει τώρα νὰ ἐκλαϊκεύση τὶς ἐπιτυχίες της, στὸ δεύτερο τομέα τίποτε δὲν γίνεται. Ἐκεῖ οἱ δυσκολίες, ἀφοῦ μελετήθηκαν καὶ ταχτοποιήθηκαν, ἀπετέλεσαν ἕνα πρόβλημα ἐκπαιδευτικό, τὸ ἐκπαιδευτικὸ πρόβλημα τῆς καλλιγραφίας. Ἀλλὰ χρόνια καὶ χρόνια πέρασαν ἀπὸ τότε ποὺ ἡ καλαισθητικὴ ἐμφάνιση τῶν γραμμάτων ἄρχισε νὰ ἀπασχολῆ τὸ νοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ σήμερα δὲν ὑπάρχει γραφειὰς ποὺ δὲν παύει νὰ ἐνδιαφέρεται γιὰ ἕνα ὄμορφο γραφτό;

Ὅλοι γράφουν· οἱ λόγιοι γράφουν ἀξιόλογες γνώσεις, οἱ σοφοὶ ἀκόμα καὶ τί πρέπει νὰ ξαίρουν, οἱ μισομαθημένοι ὅλα ὅσα ξαίρουν καὶ τὰ παιδάκια τοῦ σχολείου ὅσα μποροῦν. Ὅλοι γράφουν, ἀλλὰ ὅλοι δὲν καλλιγράφουν τὰ γραφτά τους. Καὶ νομίζω ὀλίγοι εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι μποροῦν νὰ διαβάσουν τὰ χειρόγραφα τόσων ἄρθρων, γεγονότων καὶ ζητημάτων ποὺ ἀπασχολοῦν καθημερινὰ τὸν τύπο. Πρῶτα ἡ ποικιλία τῶν γραφικῶν Χαρακτήρων κουράζει τὸν ἀναγνώστην καὶ δεύτερα ἡ κακογραφία τὸν ἐμποδίζει νὰ ἀναγνώση. Ἀμφιβολία πὼς δὲν φταίει ἡ διδασκαλία τῆς καλλιγραφίας στὰ σχολεῖα δὲν βρίσκω, γιατὶ κάθε ἀμφιβολία μου τὴν σκόρπισε ἕνας τύπος ἐντύπου τετραδίου γραφῆς τοῦ κ. Κ. Παπαφωτίου καθηγητοῦ τῶν τεχνικῶν μαθημάτων στὸ Γυμνάσιο Ἄρτης, ποὺ ἦρθε στὸ σχολεῖο μου. Μὲ σημειώσεις ἁπλὲς συμβουλεύει ὁ κ. Παπαφωτίου τοὺς μαθητὲς νὰ γράφουν τὰ γράμματα τοῦ ἀναγνωστικοῦ των ἴδια κι ἀπαράλλαχτα στὸ τετράδιο αὐτὸ τῆς γραφῆς.

Πρόσεξα πολὺ τὴν ὑπόδειξη αὐτή, γραφῆς τῶν γραμμάτων τοῦ τύπου ἀντὶ τῶν καλλιγραφικῶν πλάγιας ἢ ὀρθῆς γραφῆς, πληροφορήθηκα ἀπὸ τὸν ἴδιο κ. Παπαφωτίου λαμπρὰ ἀποτελέσματα τῆς καλαισθητικῆς των γραφῆς εἰς διάφορα σχολεῖα καὶ ὕστερα ἀπὸ διδασκαλίαν ὀλίγην ἡμιωρίων ἀπάνω στὸν τρόπο γραφῆς τῶν γραμμάτων τοῦ τόπου — Τῶν ἀναγνωστικῶν τοῦ σχολείου μου, διεπίστωσα ἀπότομη μεταβολὴ στὸ γραφικὸ χαρακτῆρα τῶν μαθητῶν μου, τάση αὐτῶν στὴν κανονικὴ καὶ γρήγορη γραφὴ τῶν γραμμάτων τοῦ τύπου καὶ τὸ σπουδαιότερο ἱκανοποίηση ἐσωτερικὴ ἀπὸ τὴν ἀπόδοση τῶν κόπων των τὴν προσπάθεια τῆς ἐπιτυχίας καλαισθητικῆς γραφῆς. Ἡ ἀπότομη, λοιπόν, αὐτὴ μεταβολὴ στὸ γραφικὸ χαρακτῆρα δεκάδων μαθητῶν μὲ ἔκαμε νὰ πιστέψω πὼς τὰ πλεονεκτήματα τῶν γραμμάτων τοῦ τύπου εἶναι περισσότερα ἀπὸ τὰ πλεονεκτήματα τῆς πλάγιας καὶ ὀρθῆς καλλιγραφίας. Τὰ γράμματα τοῦ τύπου τὰ συναντοῦμε πάντοτε μπροστά μας· στὸ βιβλίο στὴν ἐφημερίδα, στὸ περιοδικό.

Συχνὰ καὶ ἀπὸ τὴν πρώτη τάξη τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ἀντιγράφωμε τεμάχια ἀπὸ ἔντυπα. Τὰ γράμματα τοῦ τύπου εἶναι στρογγυλά, εἶναι ὄρθια, ἔχουν κανονικὲς ἀποστάσεις ἀναμεταξύ τους καὶ ἡ διδασκαλία τῆς γραφῆς τους μπορεῖ νὰ ἀρχίση ἀπὸ τὴν πρώτη τάξη τοῦ δημοτικοῦ σχολείου μὲ βάση τὸ ἀλφαβητάριο.

Τὰ γράμματα τοῦ τύπου δὲν εἶναι κάτι τὸ ἀφηρημένο καὶ ἀχρησιμοποίητο γιὰ τὸ μαθητή, ὅπως συμβαίνει μὲ τὴν καλλιγραφική, γραφή, ποὺ δὲν τὴν βλέπει οὔτε σὲ βιβλίο, οὔτε σὲ ἐφημερίδα, οὔτε σὲ χειρόγραφο! Εἶναι λοιπὸν ἡ γραφὴ τῶν γραμμάτων τοῦ τύπου ἐποπτικὴ καὶ καλαισθητικὴ καὶ ὄχι ἀλληγορική. Γιαὐτὸ θὰ ἔπρεπε ἀπὸ χρόνια ἐφ' ὅσον δὲν μπαίνει στὴν πρακτική της ἐφαρμογὴ ἡ καλλιγραφία τῶν ὑποδειγμάτων τοῦ Ε. Α, Προγράμματος, νὰ μὴν διδάσκεται στὰ σχολεῖα καὶ δημιουργεῖ μὲ τὰ φανταστικά της σύμβολα ποικίλα εἴδη κακογραφίας. Ἔτσι θὰ ἔμειναν ἐλεύθεροι νὰ ἐξασκηθοῦν ἀπὸ μικρά του χρόνια μὲ τὴ γραφὴ τῶν γραμμάτων τοῦ τύπου καὶ ὁ γραφικός τους χαρακτήρας θὰ ἦταν ὁ ἴδιος στὰ χειρόγραφα μὲ τὸν χαρακτῆρα τῶν ἐντύπων. Αὐτὸ διαπιστώνω κάθε φορὰ ποὺ συγκρίνω τὰ τετράδια γραφῆς τῶν μαθητῶν μου μὲ τὰ ἀναγνωστικά.

Γράφουν ἐκεῖνο ποὺ βλέπουν καὶ ὅπως τὸ βλέπουν· Τὸ πιστεύεται αὐτό; ζητήσετε νὰ γίνη ὁ τύπος τῶν γραμμάτων ἕνας· ἕνας στὰ χειρόγραφα ἕνας στὰ ἔντυπα. Δὲν τὸ πιστεύετε; τόσο τὸ καλλίτερο· Γράψετε, ὅ,τι βλέπετε γράψετε καὶ ὅτι δὲν βλέπετε καὶ δὲν βλέπετε καὶ φαντάζεσθε καὶ θὰ πεισθῆτε ἀπ' τὸ γραφτό σας ἂν πρέπει τὰ ἀναγνωστικὰ νὰ διδάσκουν μὲ τὴν ἀνάγνωση καὶ μιὰ ὁμοιόμορφη καὶ καλαισθητικὴ γραφή.

Δημαριὸ—Ἄρτης 19-5-49

Δ. Τατσιόπουλος

Δημ)λος Δημαριοῦ—Ἄρτης

ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΤΟ 24ΩΡΟΝ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΑΚΗ

ΠΑΤΡΙΔΟΓΝΩΣΙΑ

Χρήστ. Γεωργακοπούλου
Διδασκάλου Πειραματικοῦ Σχολείου Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Τὸ βιβλίο τοῦτο εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ πλέον πρωτότυπα παιδικὰ καὶ παιδαγωγικά μας βιβλία.

Ὁ Συγγραφεὺς ἀκολουθεῖ νέαν διάταξιν τῆς ὕλης.

Δι' ἑνὸς ἁπλοῦ βλέμματος συλαμβάνει τὴν ὕλην τριῶν ὁλοκλήρων σχολικῶν ἐτῶν καὶ τὴν περιορίζει ἐντὸς ἑνὸς 24ώρου. Μέσα εἰς τὰ πλαίσια αὐτὰ τοποθετεῖ ἄνετα ὄχι μόνο τὴν κυρίως Πατριδογνωστικὴν ὕλην ἀλλὰ ποικίλλει ταύτην διὰ παιδικῶν προσευχῶν ποιημάτων πλουσίου Λαογραφικοῦ ὑλικοῦ (παραμύθια παροιμίες αἰνίγματα) σκὲς διδακτικῶν παιγνιδίων (σύστηματα (Decroly) ἀσμάτων, κλπ. εἰς ἄριστον λογοτεχνικὸν ὕφος καὶ γλωσσικὸν ἰδίωμα. Ὡς βοηθητικὸν βιβλίον τοῦ Δημ. σχολείου εἶναι μεταδοτικώτατον. Ἡ ὕλη του εἶναι συνεχὴς καὶ τὸ καθιστᾶ ἄριστον παιδικὸν ἀνάγνωσμα. (Πατριδογνωστικόν).

Ἡ ἑνιαία διδασκαλία καὶ ἡ Πατριδογνωστικὴ ἀρχὴ τῆς στενωτέρας Πατρίδος ἐκτίθενται ἐν τῇ πράξει κατὰ τὸν ἁπλούστερον τρόπον.

Ὁ πίναξ τῶν περιεχομένων δὲν εἶναι ξηρὰ ἀπαρίθμησις κεφαλαίων καὶ σελίδων ἀλλὰ πρόγραμμα ἑνοτήτων ἑνιαίας διδασκαλίας. Πρὸς τοῦτο δὲν χωρίζει τὴν ὕλην κατὰ τάξεις ἀλλὰ διατηρεῖ τὴν ἑνότητά της ὅπως προβάλλει ἐνώπιον τοῦ παιδιοῦ.

Ἔχων ὑπ' ὄψιν του τὰς εἰδικὰς τοπικὰς συνθήκας ἑκάστου σχολείου, παρέχει σχέδιον αὐτοτελοῦς δημιουργικῆς ἐργασίας καὶ οὐχὶ δουλικῆς ἀπομιμήσεως.

Ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ πλουσία καὶ καλλιτεχνικὴ εἰκονογράφησις καὶ ἡ ἀρίστη ἔκδοσις προβάλλει αὐτομάτως ἡ εἰκὼν ἑνὸς βιβλίου τελείου.

Ὁ Κριτικὸς

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ

Τοῦ συναδέλφου ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΕΡΔΙΚΑ
— Γεωργικῶς Μετεκπαιδευθέντος —

«Ἡ Γῆ μήτηρ καὶ τροφὸς πασῶν τῶν τεχνῶν ἐστι».

Αὐτὰ ἀναφέρει ὁ πατὴρ τῆς Γεωργίας Ἡσίοδος.

Καὶ τοῦτο εἶναι ἀληθές, ἀποτελεῖ ἀξίωμα. Διὰ τοῦτο τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τοὺς ἐργαζομένους τὴν μητέρα Γῆν πρέπει νὰ εἶναι ὄχι μόνον πραγματική, ἀλλὰ καὶ καθολική. Τότε καὶ μόνον μία χώρα, ἕνα Κράτος Προοδεύει καὶ εὐημερεῖ.

Εἰδικὰ διὰ τὴν Ἑλλάδα, ὅπου τὰ 65 ο/ο τοῦ πληθυσμοῦ εἶναι ἀγρόται πρέπει νὰ στραφῇ ἀμέριστος ἡ φροντίδα, ἡ μέριμνα, ἡ ἀγάπη ὅλων μας πρὸς αὐτούς. Ὄχι μόνον διότι ἀποτελοῦν τὴν μεγαλυτέραν πηγὴν παραγωγῆς ὑλικῶν ἀγαθῶν ἀλλὰ καὶ διότι ἀποτελοῦν τὸ μεγαλείτερον ποσοστὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ καὶ μάλιστα τῆς καλυτέρας ποιότητος. Διότι οὗτοι ζῶντες εἰς τὴν ὕπαιθρον μίαν φυσικὴν ζωήν, εὑρίσκονται πλησιέστερον πρὸς τὰ Ἰδανικὰ «Πίστις καὶ Πατρίς». Τοῦτο γεννᾷ τὴν ὑποχρέωσιν εἰς τοὺς πολιτικοὺς καὶ πνευματικοὺς ἡγήτορας νὰ στρέψουν τὰ βλέμματά των, τὴν προσοχὴν των πρὸς τοὺς ἀγρότας, ἐὰν θέλωμεν νὰ διατηρήσωμεν ἀμόλυντον τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμὸν ἀπὸ τὸ φθοροποιὸν κομμουνιστικὸν μίασμα. Καὶ μάλιστα σήμερον, ὅπου διερχόμεθα μίαν κρίσιμον καμπήν, ἐπείγει ὅπως προσέξωμεν ἰδιαιτέρως τοὺς κατοίκους τῆς ὑπαίθρου.

Τὴν κίνησιν ταύτην, τὴν ὄντως ὑπερόχως Ἐθνικὴν καὶ πατριωτικήν, ἀνέλαβε πρὸ πολλοῦ ὁ Διδασκαλικὸς κόσμος. Καὶ πρὸς τιμήν του, ἡ προσπάθειά του αὕτη ἔχει φέρει ἀρκετὰ καλὰ ἀποτελέσματα. Ἀλλὰ τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι μέγα. Καὶ πρέπει νὰ ἐνισχυθῇ ὁ διδάσκαλος καὶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους πνευματικοὺς ἡγήτορας τῆς ὑπαίθρου ἤτοι, δημοσίους ὑπαλλήλους ἄλλων κλάδων, ἰατρούς, δικηγόρους, Συμβολαιογράφους κ.λ.π. Οὗτοι ἂς ἐγκαταλείψουν τὰς ἀνέσεις των καὶ νὰ μεταβαίνωσιν συχνὰ εἰς τὰ χωριὰ τῆς περιφερείας των καὶ ἐκεῖ νὰ ἐνισχύουν τὸ ὑπὸ τοῦ διδασκάλου ἀναληφθὲν Ἐθνικὸν Ἔργον. Καὶ νὰ εἶναι βέβαιοι, ὅτι ἡ ὠφέλεια ἥτις θὰ προκύψῃ ἐκ μιᾶς τοιαύτης κινήσεως θὰ εἶναι διπλῆ. Θὰ ὠφελήσῃ ὁ ὁμιλητὴς τοὺς ἀγρότας τονώνοντας τὸ Ἐθνικὸν φρόνημα αὐτῶν ἀλλὰ καὶ αὐτὸς πολλὰ ἔχει νὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ τὸν πηγαῖον, ἀνυστερόβουλον καὶ πραγματικὸν Ἐθνικὸν παλμόν, ποὺ διακρίνει καὶ κατέχει τὸν πληθυσμὸν τῶν χωρίων.

Ἐπίσης τὸ ραδιόφωνον εἶναι ἕνα πρώτης τάξεως μέσον διαφωτίσεως καὶ προπαγάνδας. Ἀπὸ τὸ 1946 ἐγένετο μιὰ ἐνέργεια ὑπὸ τοῦ Κράτους, ὅπως ἐφοδιασθῶσιν ἅπαντα τὰ σχολεῖα μὲ ράδια. Δυστυχῶς ὄχι μόνον τὸ Κράτος δὲν ἐξεπλήρωσε τὴν ἀναληφθεῖσαν ὑποχρέωσιν, ἀλλ' ἠδέησε κατὰ πολὺ τὴν ἀρχικῶς ὁριοθεῖσαν τιμὴν καὶ καλεῖ τὰς Σχολικὰς Ἐφορείας, αἵτινες τὸ ἐνοχλοῦν ὑπενθυμίζουσαι τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποσχέσεώς του, νὰ λάβωσιν ὀπίσω τὰ κατατεθέντα χρήματα διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον. Τὸ κράτος ἔχει ὑποχρεωσιν, **καθήκον**, νὰ ἐφοδιάσῃ διὰ τῶν σχολείων ἅπαντα τὰ ἀπομακρυσμένα τῆς συγκοινωνίας χωρία, ὅπου οὔτε καὶ ἐφημερὶς δὲν δύναται νὰ φθάσῃ, μὲ ραδιόφωνα καὶ τελείως δωρεάν. Ἡ ὠφέλεια ἥτις θὰ προκύψῃ θὰ εἶναι πολύπλευρος καὶ ἀνυπολόγιστος.

Παράλληλα ὅμως μὲ τὴν πνευματικὴν αὐτὴν κίνησιν πρέπει ν' ἀκολουθήσῃ καὶ κίνησις τῆς αὐξήσεως τῆς ἀποδόσεως τῶν γνωστῶν καλλιεργουμένων φυτῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς διαδόσεως ἀγνώστων ἢ γνωστῶν καὶ μὴ καλλιεργουμένων τοιούτων. Καὶ αἱ δύο αὗται κινήσεις εἶναι ἀλληλένδετοι διὰ τὸν ἐπιδιωκόμενον Ἐθνικὸν σκοπόν.

Πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς πρώτης, τῆς πνευματικῆς κινήσεως, εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ἐπιτυχία τῆς δευτέρας. Ἄνευ αὐτῆς ἡ ἐπιτυχία τῆς πνευματικῆς κινήσεως εἶναι ἀμφίβολος, εἶναι ἀδύνατος. Καὶ ἡ κίνησις τῆς αὐξήσεως τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν τότε μόνον θὰ εἶναι ὠφέλιμος, τότε μόνον θὰ ἀποτελέσῃ Ἐθνικὸν Κεφάλαιον, ὅταν ἐπιτύχῃ ἡ πνευματικὴ κίνησις. Διότι μία κακὴ χρῆσις, μία ἀντεθνικὴ τοποθέτησις τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν, τότε ἡ αὔξησις τῶν ἀγαθῶν θὰ εἶναι πρόξενος κακοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα μας ἀντὶ καλοῦ. Διὰ τοῦτο ἀνέφερα καὶ πιστεύω, ὅτι αἱ κινήσεις αὗται εἶναι ἀλληλένδετοι.

Καὶ ὅσον ἀφορᾷ μὲν τὴν κίνησιν τῆς αὐξήσεως τῆς ἀποδόσεως τῶν καλλιεργουμένων φυτῶν μεγάλης καλλιεργείας, ἔχει ἀναλάβει ἡ Γεωπονικὴ ὑπηρεσία. Διὰ δὲ τὴν διάδοσιν τῆς καλλιεργείας ἀγνώστων ἢ γνωστῶν, ἀλλὰ μὴ καλλιεργουμένων φυτῶν μέχρι σήμερον, εἶναι ἔργον καὶ τοῦ διδασκάλου. Εἶναι δὲ ἀπαραίτητος καὶ ἡ καλλιέργεια αὐτῶν καὶ θὰ συντελέσῃ τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐξύψωσιν τοῦ βιωτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ ἀγρότου πρὸς Ἐθνικὴν ὠφέλειαν.

Ὁ πραγματικὸς γεωργός, ὁ καλλιεργῶν ἐκ συστήματος τὴν γῆν πρέπει, ἐπιβάλλεται νὰ εἶναι κάτοχος ὅλων τῶν παραγομένων ὑπὸ τῆς γῆς ἀγαθῶν. Δὲν νοεῖται γεωργός, ἐὰν καταφύγῃ εἰς τὸ ἐμπόριον διὰ νὰ προμηθευθῇ εἴδη παραγόμενα ὑπὸ τῆς γῆς. Νὰ συμπληρώσῃ, ναί. Καί, τοῦτο, διότι συνθῆκαι ἀνεξάρτητοι τῆς θελήσεώς του συνετέλεσαν εἰς τὴν μείωσιν τῆς παραγωγῆς. Μόνον δύναται καὶ ἐπιτρέπεται νὰ προμηθευθῇ εἴδη μὴ παραγόμενα ὑπὸ τῆς γῆς ἢ μὴ εὐδοκιμοῦντα εἰς τὸν τόπον τῆς διαμονῆς του. Καὶ τοῦτο θὰ ἐπιτευχθῇ ὅταν παρολλήλως μὲ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀγρῶν του, καλλιεργῇ καὶ συντηρῇ τὸν κῆπον του.

Ὁ κῆπος ὀνομάζεται ὑπὸ τῶν ἀγροτικῶν οἰκογενειῶν «μαγαζί». Ὁλόκληροι τόμοι καὶ ἂν ἐγράφοντο περὶ τοῦ κήπου, δὲν θὰ ἠμποροῦσαν ν' ἀποδώσουν τόσον κυριολεκτικὰ τὴν ἀξίαν καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ κήπου, ὅσον μᾶς τὸν προσδιορίζει μονολεκτικὰ ἡ λαϊκὴ σοφία καὶ παρατηρητικότης.

Πράγματι μαγαζὶ πρέπει νὰ καταστήσωμεν τὸν κῆπον διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν τὸν σκοπὸν ποὺ ἐπιδιώκει οὗτος εἰς τὴν οἰκιακὴν οἰκονομίαν. Πρέπει νὰ καλλιεργῶνται ἐν αὐτῷ ἅπαντα τὰ ἀπαραίτητα λαχανικὰ τῶν διαφόρων ἐποχῶν διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῆς οἰκογενείας.

Ὁ σχολικὸς κῆπος καλεῖται διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς δημιουργίας καὶ καλλιεργείας τοιούτων οἰκιακῶν κήπων. Κατόπιν τούτου εἶναι εὔκολον εἰς κάθε διδάσκαλον νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν δημιουργίαν σχολικοῦ κήπου, ἀφοῦ, ἀφοῦ γνωρίζει τώρα ἐπακριβῶς τί θὰ ἐπιδιώξῃ δι' αὐτοῦ.

Εἶναι γεγονός, ὅτι μέχρι σήμερον ἐγένετο προσπάθεια ὑπὸ πολλῶν συναδέλφων δημιουργίας σχολικῶν κήπων. Οὗτοι ἔχοντες ὡς ὅπλον τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ τὴν καλὴν διάθεσιν ὅπως ὠφελήσουν ποικιλοτρόπως τὴν μικρὰν κοινωνίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὡς φάρον τηλαυγῆ ἔταξεν αὐτοὺς ἡ πολιτεία, ἐπροχώρησαν εἰς τὴν δημιουργίαν σχολικῶν κήπων.

Ὁ ἐνθουσιασμὸς καὶ ἡ καλὴ διάθεσις εἶναι ὅπλα ἰσχυρά, ἀλλ' ὄχι ὅμως καὶ ἀπολύτως ἀποτελεσματικά. Διὰ τοῦτο παρετηρήσαμεν, ὅτι ἡ ὠφέλεια τοῦ σχολικοῦ κήπου δὲν ἦτο πολύπλευρος, ἀλλὰ μονομερής. ὡς διάδοσις ὀπωροφόρων τινῶν δένδρων ἢ καὶ ὀλίγων ἀνθέων, οὐχὶ ὅμως ἡ δημιουργία οἰκιακῶν κήπων κατὰ τὸν τόπον καὶ τὴν ὀνομασίαν ποὺ ὡρίσαμεν, καὶ τοῦτο διότι αὐτὸς οὗτος ὁ σχολικὸς κῆπος δὲν ἀνταπεκρίνετο πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Οὕτω ἄλλοι τῶν συναδέλφων ἀφοῦ κατέβαλον τὰς πρώτας προσπαθείας παρητοῦντο ἀπαγοητευμένοι, ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τὴν κοπιώδη ἐργασίαν λόγῳ τῆς ἐκτάσεως τοῦ κήπου, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀπὸ τὰς διαφόρους διαμαρτυρίας τῶν κατοίκων, διὰ νὰ μὴ εἴπω βαρυτέραν φράσιν, ὅτι ὁ διδάσκαλος κουράζει τὰ παιδιά των διὰ τὴν καλλιέργειαν κήπου, τοῦ ὁποίου τὰ προϊόντα χρησιμοποιεῖ ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ. Ἄλλοι πάλιν, οἱ πλέον ἀποφασιστικοί, ἐπροχώρησαν παρὰ τὰς ἀναφερθείσας δυσκολίας ἀλλὰ ἤρχοντο αἱ καλοκαιριναὶ διακοπαὶ τῶν μαθημάτων καὶ μὲ τὴν ἐπιστροφήν των κατὰ τὸν Σεπτέμβριον ἔβλεπον τὸ ἔργον των τελείως κατεστραμμένον. Καὶ αὐτοὺς τότε τοὺς κατελάμβανε ἡ ἀπελπισία καὶ ἂν δὲν ἐγκατέλειπον τελείως τὴν καλλιέργειαν τοῦτου, ἠρκοῦντο μόνον εἰς τὴν καλλιέργειαν ὀλίγων τινῶν διὰ νὰ δικαιολογήσουν τὴν ὕπαρξιν τοῦ σχολικοῦ κήπου.

Καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ ἐπίσημον κράτος παραγνωρίζει τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν τοῦ σχολικοῦ κήπου καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 6 Προϋπολογισμοῦ Ἐσόδων γράφει «Ἔσοδα ἐκ τῆς ἐκποιήσεως προϊόντων σχολικοῦ κήπου». Βλέπει τὸν σχολικὸν κῆπον ὡς.... ἐπιχείρησιν κερδοσκοπικήν! Καὶ οἱ ἐπιθεωρηταὶ ὅταν ἴδουν ὅτι τὰ ἔξοδα τούτου ὑπερβαίνουν τὰ ἔσοδα τότε.... Καὶ τοῦτο ὅταν βλέπωμεν, καὶ πολὺ ὀρθῶς, Ἰνστιτοῦτα μὲ τεραστίαν ἔκτασιν καλλιεργείας, ὡς τὸ τῆς Σταφίδος Πύργου, σίτου Θεσ)νίκης νὰ ἔχωσιν πάντοτε παθητικόν. Παθητικόν, ἀλλὰ φαινομενικόν. Διότι αἱ ὠφέλειαι αἱ προκύπτουσαι εἰς τὴν Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν ἀπὸ τὰς μελέτας καὶ ἐφαρμογὰς αὐτῶν εἶναι τεράστιαι.

Ἀλλ' ἂς μὴ προχωρήσωμεν ἐπ' αὐτοῦ καθ' ὅσον πάντα τὰ τρωτὰ παρατηροῦνται ἀπὸ τὴν κακὴν τοποθέτησιν τοῦ ζητήματος σχολ κήπος.

Ἡ μόνη ὀρθὴ καὶ ἀποτελεσματικὴ τοποθέτησις τοῦ ζητήματος τούτου εἶναι, ὅτι σκοπὸς τοῦ Σχολικοῦ κήπου εἶναι ἡ **δημιουργία** καὶ μόνου οἰκιακῶν κήπων μὲ τὴν δοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Λαοῦ ὀνομασίαν «μαγαζί».

Μέσα εἰς τὸν σκοπὸν αὐτὸν πραγματοποιεῖται, ὡς θὰ ἀντιληφθῶμεν κατωτέρω, πολὺ περισσότερον ἀπ' ὅτι μέχρι σήμερον ὁ διδακτικὸς σκοπὸς τοῦ σχολικοῦ κήπου. Καὶ ὁ σκοπὸς οὗτος θὰ ἐπιτευχθῇ ἐὰν καλλιεργῶμεν 1) Λαχανικὰ ὅλων τῶν εἰδῶν καὶ τῶν ἐκλεκτοτέρων ποικιλιῶν μὲ σκοπὸν τὴν παραγωγὴν καὶ μόνον σπόρων καὶ τὴν δωρεὰν διάθεσιν αὐτῶν εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ σχολείου διὰ τὴν δημιουργίαν οἰκιακῶν κήπων. 2) Ἄνθη διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν 3) Σπορεῖα καὶ φυτώρια, τὰ δεύτερα ὅσον τὸ δυτατὸν ν' ἀποφεύγωνται, καλλωπιστικῶν δένδρων, διὰ τὴν δεδροφύτευσιν τῶν ὁδῶν τοῦ χωρίου καὶ ὀπωροφόρων τοιούτων καὶ τὴν δωρεὰν διάθεσιν ἀποκλειστικῶς εἰς μαθητάς, καὶ 4) Τὴν ἀπαραίτητον Κυψέλην διὰ τὴν διάδοσιν τῆς μελισσοκομίας. Διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον εἶναι ἀρκετὴ ἡ ἔκτασις 250-1000 τ.μ. ἀναλόγως τῆς ὀργανικότητος τοῦ Σχολείου.

Ὁ κῆπος αὐτὸς ὄχι μόνον ἐκπληρώνει ἀπόλυτα τὸν σκοπὸν τοῦ σχολικοῦ κήπου ποὺ ἐθέσαμεν, ἀλλὰ εἶναι δυνατὴ καὶ ἡ πραγματοποίησις καὶ διατήρησις τοῦ κήπου τούτου. 1) Ἡ μικρὰ ἔκτασις του δὲν ἀπαιτεῖ, κοπιώδη καὶ πολύωρον καθημερινὴν ἀπασχόλησιν τοῦ διδασκάλου καὶ τῶν μαθητῶν, εἰς βάρος τῆς πνευματικῆς μορφώσεως ἀμφοτέρων, ἀλλ' εἶναι πνευματικὸν ξεκούρασμα. 2) Οἱ μαθηταὶ γνωρίζοντες τὴν διάθεσιν τῶν προϊόντων τοῦ σχολικοῦ κήπου μετ' εὐχαριστήσεως θ' ἀσχολοῦνται εἰς αὐτὸν καὶ οὕτω ἡ διδακτικὴ ὠφέλεια θὰ εἶναι πραγματική καὶ τεραστία. 3) Παύουν αὐτομάτως αἱ διαμαρτυρίαι καὶ κατηγορίαι τῶν γονέων. 4) Τὰ καλλιεργητικὰ ἔξοδα θὰ εἶναι μηδὲν ἢ ἐλάχιστα καὶ 5) Κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας τῶν διακοπῶν θ' ἀνατίθεται ἐπὶ μικρᾷ ἀμοιβῇ, λόγῳ τῆς μικρᾶς ἐκτάσεως, καὶ ὑπὸ προσωπικὴν εὐθύνην ἡ φύλαξις καὶ ἡ περιποίησις αὐτοῦ εἰς μίαν γυναῖκα.

Ἡ ἐπίδρασις τοῦ σχολικοῦ τούτου κήπου ἐπὶ τῆς ἐξυψώσεως τοῦ βιωτικοῦ ἐπιπέδου, ἀλλὰ καὶ τοῦ ψυχικοῦ διὰ τῆς διαδόσεως τῆς ἀνθοκομίας, τῶν ἀγροτῶν μας θὰ εἶναι ἄμεσος καὶ τεραστία.

Τίθεται ὅμως τὸ ἐρώτημα: Αἱ εἰδικαὶ γεωπονικαὶ γνώσεις ποὺ λαμβάνουν εἰς τὰς Παιδαγωγικὰς Ἀκαδημίας οἱ διδάσκαλοι τοὺς ἐπιτρέπουν τὴν καλλιέργειαν καὶ ἀνάπτυξιν ἑνὸς τοιούτου σχολικοῦ κήπου; Ἡ πεῖρα μου ἡ παρακολούθησις καὶ αἱ συζητήσεις μεταξὺ τῶν συναδέλφων μοῦ δίδουν τὸ δικαίωμα νὰ εἴπω ὄχι.

Ἐὰν σήμερον, ὁπότε τὸ Κράτος ἐπιδίδεται, εἰς τὴν ἀνόρθωσιν καὶ ἀνασυγκρότησίν του, νομίζει ὅτι καὶ ὁ σχολικὸς κῆπος δύναται νὰ συμβάλλῃ κατά τι εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ προγράμματος τούτου, πρᾶγμα ποὺ πιστεύει καθ' ὅσον κατ' ἔτος οἱ διευθυνταὶ τῶν σχολείων ὀφείλονται εἰς τὸ τέλος ἑκάστου σχολικοῦ ἔτους νὰ ὑποβάλωσιν καὶ ἰδιαιτέραν ἔκθεσιν περὶ καλλιεργείας Σχολικοῦ κήπου, καὶ ἀρκετοὶ συνάδελφοι ἔχουσι λάβει καὶ τὸ γέρας διὰ τὴν καλλιέργειαν τούτου, ἐὰν λέγω πιστεύῃ, ὅτι ὁ Σχολικὸς κῆπος συντείνει εἰς τὴν μόρφωσιν τῶν μαθητῶν, τότε νὰ παύσῃ νὰ θεωρῇ τοῦτον κερδοσκοπικὴν ἐπιχείρησιν τοῦ σχολείου καὶ νὰ φροντίσῃ, ὅπως οὗτος γίνῃ ὁ **δημιουργὸς** οἰκιακῶν κήπων.

Πρὸς ἐπιτυχίαν τούτου ὀφείλει νὰ χρησιμοποιήσῃ τοὺς γεωργικῶς μετεκπαιδευθέντας διδασκάλους καὶ νὰ ἀρχίσῃ ἡ ἐπαναλειτουργία τῶν διετῶν Γεωργικῶν Φροντιστηρίων. Εἰς ἐποχὴν ὅπου ἔχει θεσπίσει τὸν θεσμὸν τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Σωματικῆς Ἀγωγῆς εἰς τὴν Δημοτικὴν Ἐκπαίδευσιν, ἂς θεσπίσῃ τὸ συντομώτερον τὸν περισσότερον ἀπαραίτητον καὶ τὸν κατὰ πάντα ἀναγκαιότατον θεσμὸν τῆς ὑπερεσίας τοῦ σχολικοῦ κήπου. Ἂς ἱδρύσῃ τοιαύτην ὑπηρεσίαν ἀνεξάρτητον, αὐτοτελῆ εἰς ἑκάστην ἔδραν Ἐπιθεωρητοῦ μὲ διδάσκαλον γεωργικῶς μετεκπαιδευθέντα. Καὶ ἂς εἶναι βέβαιον, ὅτι τότε θὰ δυνηθῇ, ὄχι μόνον ὁ σχολικὸς κῆπος, ἀλλὰ καὶ ἐν γένει τὸ δημοτικὸν σχολεῖον νὰ ἀποδώσῃ καὶ νὰ συμβάλλῃ εἰς τοὺς ἐπιδιωκομένους σκοποὺς τοῦ πρὸς ὄφελος τῆς ὑπαίθρου καὶ ἐν γένει τῆς Ἐθνικῆς μας οἰκονομίας.

Ἐκυκλοφόρησε

ΕΛΕΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ — ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ

Τὸ βιβλίο ποὺ ἔλειπε

ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΕΟΡΤΕΣ,

Σκέτς, ποιήματα, τραγούδια, ρυθμικὰ παιχνίδια, δι' ὅλας τὰς ἐθνικὰς καὶ σχολικὰς ἑορτάς.

Ἐργασία ἐπιμελημένη. Ὕλη συγκεντρωμένη καὶ ἀφθονη.

Περιεχόμενα: α) Διὰ τὴν ἔναρξη τοῦ σχολικοῦ ἔτους (τελετὴ τοῦ ἁγιασμοῦ), β) διὰ τὴν ἑορτὴ τῆς Σημαίας, γ) διὰ τὴν Ἐθνικὴν ἑορτὴ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, δ) διὰ τὰς ἑορτὰς ποὺ ὁρίζει ὁ δάσκαλος μὲ τὰ παιδιά, ε) διὰ τὴν Ἐθνικὴ μας ἑορτὴ 25 Μαρτίου, στ) διὰ τὰς γυμναστικὰς ἐπιδείξεις, ρυθμικὰ παιχνίδια, ζ) διὰ τὴν ἀποχαιρετιστήριο Σχολικὴ Ἑορτή. Ὅλα αὐτὰ πλαισιωμένα μὲ πρακτικὰς ὁδηγίες, σκέψεις καὶ γνῶμες γιὰ τὴν ὀργάνωση καὶ ἐπιτυχία τῶν σχολικῶν ἑορτῶν βγαλμένες ἀπὸ τὴν μακρόχρονη διδασκαλικὴ πεῖρα τῆς συγγραφέως.

Ζητήσατε τὸ βιβλίο σὲ ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα Ἀθηνῶν — Πειραιῶς καὶ ἀπὸ τὴν ἰδία Γ' Σεπτεμβρίου 151, Ἀθῆναι — Τηλέφ. 81-510 ἢ Πραξιτέλους 133, Πειραιεὺς — Τηλέφ. 44-469. Εἰς τὰς ἐπαρχίας πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ ὑποπρακτορεῖα τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Τύπου καὶ τὰ βιβλιοπωλεῖα.

ΟΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Τοῦ συναδέλφου ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΔΕΥΤΕΡΑΙΟΥ
Δημ)λου Ἀπαλπαίνης Λευκάδος

(1)

Πρὶν ν' ἀρχίσω νὰ γράψω γιὰ τὶς ἐκθέσεις, ἤθελα νὰ εὐχαριστήσω τὸν συνάδελθο Καστανιᾶς κ. Εὐστ. Ἀθανασιάδη, ποὺ μὲ τὴν ἐργασία του μὲ ἔσπρωξε νὰ πιάσω τὴν πένα, καθὼς καὶ τὴ Διοίκηση τῆς Ὁμοσπονδίας μας ποὺ δημοσίευσε τὴν ἐργασία τοῦ συναδέλφου. Δὲν εἶναι βέβαια σκοπός μου νὰ γράψω κριτικὴν ἐπὶ τοῦ ἔργου τοῦ συναδέλφου. Ὁ κ. Ἀθανασιάδης κοπίασε καὶ ἀπέδωκε μίαν ἐργασίαν. Ἐδημιούργησε. Κάθε δημιουργικὴν ἐργασίαν πρέπει κανεὶς νὰ τὴν ἀντικρύζῃ μὲ αἴσθημα σεβασμοῦ καὶ ν' ἀφομοιώνῃ ἀπ' αὐτὴ ὅ,τι θεωρεῖ ὠφέλιμο.

Ἀντὶ κριτικῆς θὰ παρουσιάσω τὴν ἐργασίαν τοῦ σχολείου μου ἐπάνω στὸ μάθημα αὐτό: Σημειώσεις καὶ ἀρχεῖον προπολεμικῆς ἐργασίας τῶν σχολείων μου χάθηκαν. Μεταπολεμικῶς δὲν εἶχα, ἀτυχῶς, μακρόχρονη παραμονὴ σὲ ἕνα σχολεῖο. Ὑπηρέτησα ἀπὸ τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1947 μέχρι τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1948 στὸ 1)ξιο Νυδρίου Λευκάδος. Ἕνα σχολεῖο μὲ ὑπερεκατὸν φοιτῶντας μαθητάς, μὲ τόσο ὄμορφο παράλιο. Τὸ σχολεῖο αὐτὸ ἀπὸ τῆς κατοχῆς μέχρι τότε δὲν εἶχε λειτουργήσει κανονικά, ὄχι ἐξ αἰτίας τῆς ὑπηρεσίας ἢ συναδέλφων. Ἔτσι θὰ παρουσιάσω τὴν ἐργασία μου καὶ τὰ ἀποτελέσματά της μέσα σὲ δύο σχολικὰ ἔτη, δηλ. ἕνα ὁλόκληρο καὶ δύο μισά. Θἄθελα μάλιστα νὰ μὴν κάμω τίποτε ἄλλο, παρὰ σὰν ἱστορία νὰ ἐκθέσω τὴν ἱστορία τοῦ σχολείου μου καὶ νὰ παραθέσω ἐκθέσεις τῶν μαθητῶν μου, διὰ νὰ φανοῦν τ' ἀποτελέσματα. Μὰ δὲ γίνεται αὐτό. Διότι κάθε ἐργασία τείνει νὰ ἐκπληρώσῃ κάποιο σκοπό καὶ μεταχειρίζεται τὰ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν κατάλληλα μέσα. Ἔτσι ἀναγκαστικὰ πρέπει νὰ γραφῇ κάτι γιὰ σκοπό, τὴ σημασία, τὶς ἀρχὲς νὰ διέπουν τὴν ἐργασία καὶ τὴν ἐφαρμογή τους. Θὰ τολμήσω λοιπὸν νὰ θίξω τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ἔκθεση διδακτικοψυχολογικὰ ζητήματα, χωρὶς ν' ἀναφέρω οὔτε ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνεται, οὔτε ὅσα δὲν ἐφάρμοσα καὶ φυσικὰ οὔτε ὅσα . . . δὲν ἔχω διαβάσει.

ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

Ψυχολογικὴ βάσις. Σημασία. Σύγκρισις μὲ ἄλλα μαθήματα. Σκοπὸς κ.λ.π.

Ψυχολογικὴ βάσις.

Ἀπὸ ψυχολογικῆς ἀπόψεως ἡ ἔκθεσις στηρίζεται στερεὰ στὴν ἔμφυτο τάση τῶν ἀνθρώπων ν' ἀνακοινώνουν τὰς ἐντυπώσεις ἢ τὰ συναισθήματά των ἢ τὰς παραστάσεις των κ.λ.π. Στὰ παιδιὰ ἡ τάσις αὐτὴ εἶναι ἐντονωτάτη καὶ καταφαίνεται ἀέναος καὶ ἔνιοτε ἐκνευριστικὴ διὰ τοὺς ἔχοντας ἄλλας φροντίδας γονεῖς. Ἀπὸ τῆς βρεφικῆς καὶ νηπιακῆς ἡλικίας τὸ παιδὶ ἐκδηλώνει κάποιο αἴσθημά του. Τὸ βρέφος ἐκδηλώνει τὸ αἴσθημά τῆς πείνας ἢ τοῦ πόνου μὲ μορφασμοὺς ἢ κλάματα, τὸ συναίσθημα τῆς χαρᾶς μὲ μειδιάματα πρὸς τὴν μητέρα του. Στὴν ἡλικία αὐτὴ τὸ παιδὶ κάνει τὶς πρῶτες του ἐκθέσεις, σύμφωνα μὲ τὴν κυριολεξίαν τῆς λέξεως. (Ἐκ-θέτω= θέτω τι ἔξω, ἐξωτερικεύω διάτινος τρόπου κάτι τι ἐνυπάρχον ἐν ἐμοί). Σὲ ἡλικία 3—4 ἐτῶν ὅταν τὸ παιδὶ μάθῃ νὰ ὁμιλῇ, ἐὰν ἀφεθῇ ἐλεύθερον νὰ ἐκφράζεται—καὶ πρέπει—μᾶς ἐκθέτει σωρεῖαν παρατηρήσεών του. Ἡ ψυχολογικὴ αὐτὴ ἀνάγκη τῆς ἀνακοινώσεως δὲν ἀνακόπτεται μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν τροφίμων τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ποὺ μᾶς ἐνδιαφέρει. Ἂς προστεθῇ ὅτι ἡ τάσις αὐτὴ παρακολουθεῖ τὸν ἄνθρωπον διὰ βίου ἀδιάφορον ἂν οἱ μεγάλοι, διὰ λόγους σοβαρότητος ἢ σκοπιμότητος κ.λ.π. τὴν καταπνίγουν πολλάκις.

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος.

Ὁ σκοπὸς τοῦ μαθήματος τῶν ἐκθέσεων εἶναι νὰ καθοδηγῇ ἡ ἔμφυτος αὐτὴ ροπή, ὥστε ἀπὸ ἐνστικτώδης καὶ πρωτόγονος νὰ καταστῇ Ἱκανότης τοῦ μαθητοῦ νὰ ἐκφράζῃ προφορικῶς ἢ γραπτῶς τὸν ἐσωτερικόν του κόσμον ὀρθῶς, μὲ σαφήνειαν καὶ χάριν. Καὶ κάτι ἀκόμη: Ἐὰν προσέξωμεν αὐθορμήτους προφορικὰς ἐκθέσεις παιδιῶν προσχολικῆς ἡλικίας—καὶ λέγω τῆς ἡλικίας αὐτῆς διὰ νὰ εἶναι φυσικώτεραι καὶ ἀβίαστοι) θὰ παρατηρήσωμεν, τοὐλάχιστον εἰς τὰς πλείστας περιπτώσεις, ὅτι τὸ παιδί, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐξιστόρησιν τοῦ τί ἀντελήφθη, θὰ ἐκφράσῃ καὶ τὴν γνώμην του, διὰ τὸ ἀντικείμενον τῆς ὁμιλίας του. Φυσικὰ ἡ κρίσις τοῦ παιδιοῦ μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι ὀρθή. Γεγονὸς ὅμως εἶναι ὅτι ἐκφράζει τὴ γνώμη του, συνήθως στὸ τέλος τῆς διηγήσεώς του. Τέτιες περιπτώσεις μπορεῖ κανεὶς νὰ παρατηρήσῃ ἀμέτρητες φορές. Νὰ μία ποὺ ἔτυχε νὰ προσέξω, ἑνὸς παιδιοῦ ἡλικίας τριῶν ἐτῶν: Τὸ παιδὶ αὐτὸ ἔτρωγε σῦκα. Πλησίον του καθόταν μία θεία του, ἡ ὁποία ἐκείνη τὴ στιγμὴ παρουσίαζε τὸ ὡραῖο θέαμα τοῦ χασμουρητοῦ. Τὸ παιδάκι αὐτὸ τρέχει ἀμέσως στὴν κουζίνα ποὺ ἦταν ἡ μητέρα του καὶ τῆς λέγει ἐπὶ λέξει: «Μαμά! ἡ θειὰ Σταυρούλα ἄνοιξε τὸ στόμα της. Λέει πῶς θὰ τῆς ρίξω κανένα σῦκο». Ἡ φράσις «λέει πῶς θὰ τῆς ρίξω κανένα σῦκο» εἶναι ἡ κρίσις τοῦ παιδιοῦ, πάνω σὲ ἐκεῖνο ποὺ εἶδε. Μποροῦμε λοιπὸν νὰ προσθέσωμε στὸ σκοπὸ τοῦ μαθήματος, χωρὶς νὰ εἴμεθα μακρὰν τῆς ἀρχῆς τοῦ κατὰ φύσιν, καὶ τὴν ἔκφρασιν τῆς ἀτομικῆς κρίσεως ἐπὶ τῶν θεμάτων τῶν ἐκθέσεων.

Ὀρθή, σαφής, ὡραία ἔκφρασις, διὰ τῆς καλλιεργείας τῆς ἐμφύτου πρὸς ἀνακοίνωσιν τάσεως καὶ ἔκφρασις ἀτομικῆς κρίσεως, εἶναι μὲ δυὸ λόγια ὁ σκοπὸς τοῦ μαθήματος τῆς ἐκθέσεως.

Ἡ ἔκθεσις καὶ τὰ ἄλλα μαθήματα.

Ἕνα ἐρώτημα τίθεται τώρα: Εἶναι ἡ ἔκθεσις ἕνα μάθημα ὅμοιο μὲ τἄλλα;.

Ἐὰν ὁ διδάσκων ὁρίζῃ τὸ θέμα ὁμοιομόρφως δι' ὅλην τὴν τάξιν καὶ μάλιστα ἂν ἐπὶ πλέον τὸ διηγεῖται καὶ καλεῖ ὕστερα τοὺς μαθητὰς νὰ τὸ γράψουν, τότε φυσικὰ ἡ ἔκθεσις γίνεται ἕνα ἐπὶ πλέον ἀνιαρὸν διὰ τὰ παιδιὰ «μάθημα». Ἔτσι τὸ μάθημα αὐτὸ ξεφεύγει τελείως ἀπ' ὅσα εἴπαμε. Διότι ποῦ ἀκούστηκε ποτέ, μέσα στὴν κοινωνικὴ ζωή, νὰ διηγῆται τις κάτι καὶ νὰ καλῇ τοὺς ἀκροατάς του νὰ τὸ γράψουν καὶ νὰ τὸ φέρουν ἕτοιμο τὴν Τετάρτη 8—9; Θὰ παρατηρηθῇ βεβαίως ὅτι αὐτὸ ἀπαιτεῖ ἡ μάθησις, δηλ. τὴν ἐπανάληψιν. Οὐδεὶς ὅμως δύναται ν' ἀντείπῃ εἰς τὸ ὅτι εἰς τὴν ζωὴν δὲν συμβαίνει ἡ ἐπανάληψις τῆς διηγήσεως τινὸς ἀτόμου ἐν τακτῇ ὥρα καὶ εἰς τὸ αὐτὸ ἀκροατήριον. Δὲν θὰ ὁμιλήσωμεν, διότι δὲν εἶναι τοῦ θεμάτος μας, ἐὰν εἰς ἄλλα μαθήματα γίνεται καὶ ἂν πρέπῃ ἢ ὄχι νὰ γίνεται καὶ πῶς ἡ ἐπανάληψις. Ὅσον ἀφορᾷ ὅμως τὴν ἔκθεσιν ἡ ἐπανάληψις μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ παρακαμφθῇ. Πῶς; ἁπλούστατα: Μὲ τὸ νὰ μὴ ὁρίσωμεν καὶ πολὺ περισσότερον νὰ μὴ διηγηθῶμεν τὸ θέμα τῆς ἐκθέσεως. Τότε βέβαια δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ ἐπανάληψις. Τότε τὰ παιδιὰ θὰ προσφέρουν στὴν τάξη τὴν δική τους ἐργασία καὶ δὲν θὰ μοιάζουν δίσκους γραμμοφώνου. Ὑπὸ τὴν ἄποψιν αὐτὴν ἡ ἔκθεσις μπορεῖ νὰ μὴ θεωρῆται ὡς «μάθημα» μὲ τὴν συνήθη ἔννοιαν τῆς λέξεως. Δηλ. ὕλη χωρισμένη εἰς κεφάλαια τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ μάθουν ἓν πρὸς ἓν τὰ παιδιά. Μάθημα τέτοιο δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἔκθεσις. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ γίνῃ σύγχυσις τῆς ἀπόψεως ταύτης μὲ τὴν κατάργησιν τοῦ μαθήματος τῶν ἐκθέσεων, γεγονότος λαβόντος χώραν εἰς πειραματικὰ σχολεῖα τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Θέματα ἐκθέσεως.

Ἐὰν ὁρίσωμεν τὸ θέμα π. χ. «ἡ ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ μου», τὸ διεξέλθῃ πρῶτα ὁ δάσκαλος καὶ κατόπιν τὸ γράψουν οἱ μαθηταί. ἐπακολουθήσῃ δὲ ἡ διόρθωσις ὅλων τῶν εἰδῶν σφαλμάτων καὶ ὕστερα ὅλη ἡ τάξις τὸ γράψῃ στὰ καθαρὰ τετράδια, χωρὶς κανένα λάθος, τότε τὰ παιδιὰ θὰ μάθουν ἴσως πῶς νὰ γράψουν τὸ θέμα αὐτό, διὰ νὰ τὸ ξεχάσουν σὲ λίγες μέρες.

Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ θὰ πρέπῃ νὰ μάθουν τὰ παιδιὰ οὔτε λίγο οὔτε πολύ. . . ὅλα ὅσα θέματα θὰ μπορέσουν νὰ ὑπάρξουν καὶ νὰ τὰ . . . ἀποθηκέψουν στὸ κεφαλάκι τους.

Πρᾶγμα ἀντιφυσικὸ καὶ ἀδύνατο Ἐὰν ὅμως τὰ παιδιὰ ὁδηγηθοῦν ὄχι νὰ μάθουν ἕνα ἕνα ὅλα τὰ θέματα, ἀλλὰ νὰ μάθουν νὰ ἐκφράζουν ὁλονὲν καλύτερον τὸν ἐσωτερικό τους κόσμο, τότε θὰ μποροῦν νὰ γράψουν ἢ νὰ μιλήσουν γιὰ κάθε γνωστὸ θέμα. Ἡ διαφορὰ εἶναι ἀνυπολόγιστη.

Ἡ ἐκλογὴ τῶν θεμάτων πρέπει νὰ γίνεται ἀπὸ τὰ παιδιά. Ποτὲ δὲν πρέπει ὁ δάσκαλος νὰ ὁρίζῃ τὸ θέμα. Οὔτε νὰ ὁρίζῃ 4—5 θέματα καὶ ἀπὸ αὐτὰ κάθε μαθητὴς νὰ προτιμᾷ ἕνα. Κάθε παιδὶ ἔχει τὴ δική του ψυχοσύνθεση.

Πῶς λοιπὸν μποροῦμε νὰ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὅλα τὰ παιδιὰ θὰ ἔχουν ἐνδιαφέρον δι' ἕνα θέμα, ποὺ θὰ μᾶς κατέβῃ ἐκείνη τὴ στιγμὴ νὰ ὁρίσωμε ἐμεῖς;

Οὔτε ὅμως καὶ ἐλευθερία ἀπόλυτη, στὴν ἐκλογὴ θεμάτων, εἶναι σωστὸ νὰ ἀφήσωμε στὰ παιδιά, Τέτια ἐλευθερία δὲν παραδέχεται κανεὶς παιδαγωγός, ὅσο ξέρω. Οὔτε καὶ στὴν κοινωνία εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχουν τὰ ἄτομα ἀπόλυτη ἐλευθερία καὶ νὰ ὑπάρχῃ εὔρυθμη κοινωνικὴ ζωή. Θὰ θέσωμεν λοιπὸν κάποιον περιορισμὸν στὴν ἀσυδοσία τοῦ παιδιοῦ. Δὲν θὰ ὁρίσωμεν βέβαια τὸ θέμα, ἀλλὰ θὰ ὁρίσωμεν ἕναν πολὺ πλατὺ κύκλο καὶ μέσα σ' αὐτὸν θὰ μποροῦν τὰ παιδιὰ νὰ κοινοῦνται ἐλεύθερα. Ἀπὸ ὅσους κύκλους περιλαμβάνει τὸ Ε.Α.Π., θεώρησα σωστὸ νὰ προτιμήσω τὸ «περιγραφαὶ ἀντικειμένων καὶ γεγονότων τῆς ἀμέσου ἀντιλήψεως». Κι' αὐτὸ γιὰ τρεῖς κυρίους λόγους: Διότι εἶναι ἀνεξάντλητος ὁ ἀριθμὸς τῶν θεμάτων ποὺ περικλείει, διὰ νὰ εἶμαι ἐντὸς τῆς ἀρχῆς τῆς ἐκ τῶν ἁπλουστέρων, πρὸς τὰ σύνθετα καὶ πρὸ πάντων διότι τοῦ εἴδους αὐτοῦ οἱ ἐκθέσεις εἶναι ἀποτέλεσμα παρατηρήσεως. Πλὴν δὲ τοῦ ὅτι οἱ μαθηταί μου ἦσαν ἀνάσκητοι εἰς τὴν παρατήρησιν, δὲν ξεχνῶ ὅτι, ὡς γνωστόν, ἡ παρατήρησις ἀπετέλεσε καὶ ἀποτελεῖ τὸ ὑπ' ἀριθ. 1 μέσον πάσης ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης. Ὁ πολὺς Βάκων εἶπε ὅτι μιὰ ὥρα παρατήρησεως εἰς τὴν φύσιν ἀξίζει περισσότερον ἀπὸ δέκα ἐτῶν μελέτην τῶν ἔργων τοῦ Ἀριστοτέλους! Ἀρχὴ · ἀρχὴ λοιπὸν εἶπα στὰ παιδιά: «Παρατηρῆστε κάτι, ὅτι θέλετε καὶ γραψετέ το». Τίποτε ἄλλο. Στὰ δυὸ χρόνια ποὺ ὑπηρέτησα στὸ σχολεῖο ποὺ εἶπα, ἐδιάβασα ὄχι λιγώτερα ἀπὸ 3.000 (τρεῖς χιλιάδες) διαφορετικὰ θέματα ἐκθέσεων, ἀπὸ τοὺς 60 μαθητὰς τοῦ σχολείου τρίτης τάξεως καὶ πάνω! Κανένα ἀπὸ τὰ θέματα αὐτὰ δὲν ὥρισα ἐγώ. Οὔτε τὸ ἤξερα κἂν πρὶν μᾶς παραδώσουν κάθε φορὰ τὰ τετράδιά τους. Τὰ θέματα τὰ ἔπαιρναν τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὰ πλέον ἀσήμαντα ἀντικείμενα ἢ γεγονότα. Καθένα δικό του ξεχωριστὸ θέμα ποὺ δὲν ὑπέπεσε στὴν ἀντίληψη ἄλλου. Ἐπὶ ἕνα καὶ πλέον σχολικὸν ἔτος τὰ παιδιὰ ἐκινήθησαν μέσα στὸν κύκλο ποὺ τοὺς ὥρισα καὶ οἱ ἐκθέσεις ἦταν πάντοτε παρατηρήσεις ἀντικειμένων ἢ γεγονότων. Κατόπιν ἄρχισαν νὰ παρουσιάζονται σπάνια ἄλλων εἰδῶν θέματα. Φανταστικὰ ἢ ἀστεῖα ἢ ἀπὸ ἄλλα μαθήματα. Τὰ τελευταῖα ἂν κάποτε τύχαινε ν' ἀναπτυχθοῦν βιώματα, κατὰ τὴν διδασκαλίαν. Φυσικὰ δέχτηκα τὰ θέματα αὐτὰ εὐχαρίστως Ὅταν παρουσιαζόταν κανένα τέτιο ἔδειχνα τὴν Ἱκανοποίησή μου, διὰ νὰ προλάβω τὶς πολλὲς παρατηρήσεις ὅτι δὲν εἶναι ἀπὸ παρατήρηση παρμένο. Οὔτε κι' ἔδειχνα τὴν ἀπόλυτη προτίμησή μου σ' αὐτὰ διὰ νὰ μὴ ἀπογοητεύω ὅσους δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ γράψουν τίποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ παρατήρηση, ὅπως κατὰ κανόνα τὰ παιδιὰ τῆς τρίτης καὶ τετάρτης ποὺ πρόσεχαν. Τοῦ εἴδους αὐτοῦ θέματα μοῦ παρουσίασαν λίγα, ἀλλὰ νομίζω ὅτι δὲν ἦταν καὶ ἀρκετὸς ὁ χρόνος ποὺ ὑπηρέτησα στὸ σχολεῖο αὐτό, ὥστε νὰ περιμένῳ περισσότερα πράγματα.

Ὅπως εἶπα παραπάνω, καταφαίνεται ὅ,τι—ὕστερα ἀπὸ ἕνα σχολικὸ ἔτος, θέλησα ν' ἀφήσω τὰ παιδιὰ νὰ γράψουν ὅτι θέμα ἤθελαν, χωρὶς νὰ τὸ ἐκφράσω αὐτὸ ρητά. Θἄβλεπα ἔτσι ποίου καὶ ποίου εἴδους θέματα θὰ μοῦ παρουσίαζαν τὰ παιδιά, ἂν καὶ δὲν εἶχα βέβαια πειραματικὸ σχολεῖο. Ἔλπιζα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὰ ἴδια τὰ παιδιὰ νὰ ἔλυναν ἕνα σοβαρὸ πρόβλημα. Τὸ πρόβλημα τῶν θεμάτων τῶν ἐκθέσεων δηλ. τὸ τί θὰ πρέπει νὰ γράφουν. Μὰ δὲν ἔχω τίποτε νὰ προσθέσω στὰ παραπάνω, γιατὶ δὲν ξέρω τί θὰ μοῦ παρουσίαζαν ἀκόμη τὰ παιδιά, ἂν δὲν ἔφευγα. Ἡ ἀμείλικτη κριτικὴ τῆς τάξεως ἦταν ἀρκετὴ διὰ νὰ μὴ ἐξελιχθῇ σὲ ἀχαλίνωτη ἀναρχία ἡ ἐλευθερία ποὺ τῆς ἔδινα σιωπηρῶς στὴν ἐκλογὴ θεμάτων.

Ἕνα ἄλλο πρέπει νὰ προστεθῇ ἀκόμα γιὰ τὰ θέματα: Πρέπει τὸ θέμα νὰ εἶναι ἐνιαῖο, ὅσον τὸ δυνατὸν ἀπηλλαγμένο ἀπὸ τὰ τοπικὰ ἢ χρονικὰ γεγονότα ἢ ἀντικείμενα τῆς ἀλληλουχίας του. Ἐξηγοῦμαι μὲ ἕνα παράδειγμα: Ἕνα παιδὶ πῆρε τὶς κατσίκες του, ἀνέβηκε ἕνα ὕψωκι· ἔφτασε στὸ μέρος ποὺ ἤθελε. Ἐκεῖ παρατήρησε καλὰ ἕναν ἐργάτη ποὺ ράντιζε τὸ ἀμπέλι. Τὸ βράδυ παίρνοντας τὸν κατήφορο γυρίζει στὸ σπίτι του. Θέλει τώρα νὰ γράψῃ ἔκθεση, γιὰ τὸ γεωργὸ ποὺ ράντιζε τὸ ἀμπέλι. Καλὴ ἔκθεση—ἐκτὸς τῶν ἄλλων—θὰ εἶναι ἂν περιοριστῇ ὅσον τὸ δυνατὸν στὴν περιγραφὴ αὐτὴ καὶ ν' ἀφαιρέσῃ ὅλα τὰ ἄλλα γεγονότα κι' ἀντικείμενα ποὺ εἶδε στὸ μέρος αὐτὸ τὶς ὧρες ἐκεῖνες. (Π. χ. πρέπει νὰ παραλείψῃ τὸ ξεκίνημα γιὰ τὴ βοσκή, τὴν περιγραφὴ τοῦ λειβαδιοῦ, τὸν τρόπο ποὺ ἔβοσκαν οἱ κατσίκες, τὸν ἀγροφύλακα ποὺ πέρασε ἴσως ἀπὸ ἐκεῖ, κάτι τι ἄσχετο ποὺ σκέφθηκε ἐκείνη τὴν ὥρα τὸ παιδὶ κλπ.). Ἡ ἀφαίρεσις αὐτὴ εἶναι δύσκολο πρᾶγμα. Τὰ παιδιὰ τῆς Γ' ἢ τῆς Δ', καὶ ὄχι σπανίως τῶν μεγαλυτέρων τάξεων δυσκολεύονται σ' αὐτό. Δὲν πρέπει νὰ τίθεται ποτὲ ὡς ὅρος. Σὺν τῷ χρόνῳ οἱ μαθηταὶ θὰ ἀποκτήσουν αὐτὴν τὴν ἱκανότητα. Καὶ θὰ μποροῦμε νὰ εἴμαστε πολὺ ἱκανοποιημένοι τότε. Διότι ἡ ἀφαίρεσις αὐτὴ καλουμένη καὶ ἀπομόνωσις τοῦ ὑπὸ ἐξέτασιν ἀντικειμένου εἰς τὰς θετικὰς ἐπιστήμας (γενομένη μάλιστα καὶ ἀβοηθήτως δι' ἐλευθέρας αὐτενεργείας τοῦ μαθητοῦ) εἶναι τὸ πρῶτον λίαν ἀξιόλογον βῆμα, πολλάκις δὲ τὸ ὅλον σχεδὸν πρὸς ἐπιτυχίαν πάσης ἐπιστημονικῆς ἀναζητήσεως.

(Ἀκολουθεῖ)

ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ

Διορθοῦται τὸ ἐσφαλμένως ἀναγραφὲν εἰς τὸ ἄρθρον τοῦ συναδέλφου κ. Παπαφωτίου, «προσκυνηταὶ τῆς Βηθλεέμ» Τὸ μέγιστον ἀντὶ μεγάστου. Πολικὸν ἀστέρα ἀντὶ πολιτικόν. Οἱ Μάγοι ἔσπευσαν ἀντὶ οἱ πεμφθέντες καὶ ταρτορικῶν ἀντὶ ταταρικῶν.

Διευθύνσεις συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 6 § 1 τοῦ Α. Ν. 1092/1938:
Ἐκδότης: Διδ. Ὁμοσπονδία Ἑλλάδος
Πρόεδρος ΖΑΧ. ΧΑΡ. ΚΩΤΣΙΚΗΣ
Κατοικία: Θαρύπου 22
Διευθυντὴς Τυπογραφείου:
ΚΩΣΤΑΣ Σ. ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ
Κατοικία: Ψαρῶν 47β

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΚΩΛΕΤΤΗ 34

Ἐτησία συνδρομὴ τοῦ Διδασκαλικοῦ Βήματος δραχμαὶ 22.000
Τιμὴ τοῦ φύλλου . . . . . Δραχ. 800

"DIDASKALIKON VEMA,,
ORGAN OF THE FEDERATION OF ELEMENTARY TEACER'S OF GREECE
BRANCH OFFICE: 34 KOLETTI STR., ATHENS (GREECE)

"DIDASKALIKON VIMA,,
(Tribune des Instituteurs)
ORGANE OFFICIEL DE LA FÉDÉRATION DES INSTITUTEURS DE GRÈCE
BUREAUX: RUE KOLETTI 34 ATHÈNES (GRÈCE)

⊙ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ⊙

Η ΚΥΠΡΟΣ

Σύσσωμον τὸ Ἔθνος καὶ μετὰ ἱερᾶς συγκινήσεως παρακολουθεῖ τὸν διεξαγόμενον ἱερὸν τῆς Ἑνώσεως ἀγῶνα τῶν ἀδελφῶν Κυπρίων.

Συγκλονίζεται τὸ πανελλήνιον ἀπὸ τὸ ξέσπασμα τοῦ διακαοῦς πόθου τοῦ ἡρωϊκοῦ ἀδελφοῦ λαοῦ καὶ ἔνδακρυς ἡ Μήτηρ Ἑλλὰς ἀναπέμπει πρὸς τὸν Ὕψιστον δεήσεις ὑπὲρ εὐοδώσεως τοῦ ἀναληφθέντος δικαιοτάτου ἀγῶνος.

Ἡ ἀνίκητος ἐλπὶς τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ ποθουμένου, τρεφομένη ἀπὸ αἰῶνας πολλοὺς μὲ τὴν φλογερὰν πίστιν εἰς τὴν κατίσχυσιν τοῦ Δικαίου, θερμαινομένη ἀπὸ τὰς θυσίας τῶν ἡρωϊκῶν τῆς νήσου τέκνων καὶ ἐνισχυθεῖσα ἀπὸ τὴν ἐν μέσῳ Ἀτλαντικῷ διακήρυξιν ὑπὸ τῶν πρωταθλητῶν τῆς Νίκης τοῦ σεβασμοῦ τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, γιγαντώνει σήμερον τὴν θέλησιν καὶ παρορμᾷ εἰς τὸ ἔσχατον νόμιμον μέσον.

Ἡ Κύπρος μας θέλει Ἕνωσιν. Ὁ ἀδάμαστος καὶ καρτερικός της λαὸς φλογίζεται ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἐλευθερίας. Ὁ ἄκρατος ἐνθουσιασμὸς καὶ ἡ πλήμμυρα τοῦ Ἐθνικοῦ συναισθήματος ἀπὸ τὰ ὁποῖα δονεῖται ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον ἡ μαρτυρικὴ μεγαλόνησος, ἀποδεικνύουν περιτράνως καὶ ἔξω πάσης ἀμφιβολίας, ὅτι τὸ ἱερὸν καὶ Πανάγιον τῆς Ἑνώσεως αἴτημα δὲν εἶναι σκόπιμος ἐνέργεια ὀλίγων θορυβοποιῶν καὶ ἀργοσχόλων, ἀλλ' ἀποτελεῖ τὸν φλογερὸν καὶ ἄσβεστον πόθον τὸν καταφλογίζοντα τὰ στήθη τῶν τετρακοσίων χιλιάδων κατοίκων της.

Ἡ Διδασκαλικὴ Οἰκογένεια, θαυμάζουσα τὴν ἀκλόνητον πίστιν καὶ τὸν ἄκρατον πατριωτισμὸν τῶν ἀδελφῶν Κυπρίων, λίαν συγκεκινημένη συμπαρίσταται εἰς τὸν Πανάγιον ἀγῶνά των.

Εὔχεται εἰς τὸν Ὕψιστον νὰ ἐνδυναμώνῃ τὴν θέλησιν τῶν γενναίων ἀγωνιστῶν ἐπιστέφων τὸν ἀγῶνα αὐτῶν μὲ τὴν δάφνην τῆς νίκης.

Καὶ πιστεύει ὅτι, ὁ πρωταθλητὴς τῆς νίκης κατὰ τῶν δυνάμεων τῆς βίας γενναῖος καὶ φιλελεύθερος καὶ ἱππότικὸς λαὸς τῶν Ἀγγλων, θὰ σεβασθῇ τὴν ὑπογραφήν του, δὲν θὰ παρίδῃ τὴν πραγματικότητα, καὶ δὲν θὰ ἐπιμείνῃ νὰ ταπεινώνῃ περισσότερον τὸν μικρὸν μέν, ἀλλὰ εἰλικρινῆ σύμμαχόν του, τὸν γενναῖον καὶ χαλύβδινον πρόμαχον τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων.

Ζητοῦμεν τὴν Ἕνωσιν καὶ ἐπικαλούμεθα τὸν ἱππότισμὸν τοῦ φίλου μας Ἔθνους.

ΘΕΡΜΑ ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Ἡ χώρα μας ὑπέστη πρωτοφανῆ καταστροφήν. Καλούμεθα ἤδη μετὰ τὴν κατάπαυσιν τοῦ συμμοριτισμοῦ νὰ ἐργασθῶμεν διὰ τὴν ἀνασυγκρότησίν της.

Εἶναι ἐπιτακτικὸν καθῆκον καὶ ἐθνικὴ ἐπιταγὴ νὰ ἐργασθῶμεν ὅλοι, ὁ καθεὶς εἰς τὸν τομέα του, καὶ νὰ καταβάλωμεν ὅλας μας τὰς προσπαθείας διὰ νὰ ἐπαναφέρωμεν τὴν εὐρυθμίαν τῆς ζωῆς εἰς τὸν τόπον αὐτὸν τὸν τοσοῦτον δοκιμασθέντα ἐπὶ μίαν δεκαετίαν.

Εἶναι πλέον καιρὸς νὰ σταματήσῃ ὁ παρασιτισμὸς καὶ νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου «ὁ μὴ ἐργαζόμενος μηδὲ ἐσθιέτω». Ὄχι ἀργομισθίαι καὶ ἡμετερισμός. Δουλειά, καὶ δουλειὰ μάλιστα ἐντατική ἀπὸ ὅλους μας. Ἔτσι μόνον θὰ προκόψῃ καὶ θὰ πάῃ ἐμπρὸς αὐτὸς ὁ τόπος.

Διὰ τοῦτο, ἡ ἀπόφασις τοῦ νέου Ὑπουργοῦ τῆς Ἀνοικοδομήσεως κ. Κορωναίου νὰ ἀπολύσῃ τοὺς ἀργομίσθους καὶ παρεισάκτους εἰς τὰς ὑπηρεσίας του ἀφ' ἑνός, νὰ ἐλαττώσῃ δὲ ἀφ' ἑτέρου τὰ διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου του κρατικοσυντήρητα αὐτοκίνητα τὸν τιμᾷ ἰδιαιτέρως. Συγχαίροντες θερμότατα τὸν κ. Ὑπουργόν, εὐχόμεθα νὰ γίνῃ παράδειγμα καὶ διὰ τοὺς ἄλλους συναδέλφους του.

ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Τὸ εὐρέως διαδοθὲν σύνθημα, ὅτι ἡ Διοίκησις τῆς Ὁμοσπονδίας μας δὲν ἐπελήφθη ἐγκαίρως τοῦ θέματος τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἐπιδόματος εἰς τοὺς λειτουργοὺς τῆς Δημοτ. Ἐκπαιδεύσεως, διότι τὴν ἀπησχόλει δῆθεν ἡ ἐκλογὴ τοῦ αἱρετοῦ, ὡς σύνθημα ἔπισσε.

Πολλοὶ εἶναι οἱ πρόθυμοι νὰ εὕρουν ἐπιχειρήματα κατὰ τῆς πολιτείας τῆς Διοικήσεως, ἔστω καὶ κακόβουλα. Καὶ εὗρον τὸ ἀνωτέρω. Τὰ πράγματα ὅμως δὲν ἔχουσιν οὕτως. Οἱ ἄγνοι συνάδελφοι ἐὰν παρεσύρθησαν πρέπει νὰ γνωρίζωσι τὸ ἱστορικὸν τοῦ ζητήματος τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς κατωτέρω.

Ἡ Μέση ἐζήτει τὴν διαβάθμισίν της καὶ ἡ ἀξίωσίς της αὕτη εὑρίσκετο ἐν δικαίῳ. Ἔκπρεπε νὰ ἀντιδράσωμεν; Ἡμεῖς λέγομεν, ὄχι. Στοιχειῶδες καθῆκον ἀλληλεγγύης μᾶς ἐπέβαλε νὰ τὴν συνδράμωμεν εἰς τὸν ἀγῶνά της.

Τὴν ἐβοηθήσαμεν λοιπὸν παντοιοτρόπως καὶ θετικῶς μάλιστα. Τὰ ἀτοπήματα μερικῶν μελῶν τῆς Μέσης μᾶς ἀφήνουν ἀδιαφόρους. Παραλλήλως ὑφ' ἡμῶν παρεκολουθεῖτο ἀγρύπνως τὸ ζήτημα τοῦ Κῶδικος. Ἐγράψαμεν ἄλλοτε πόσον ἐκινδύνευσε τὸ ζήτημα. Οὕτω εἶχον τὰ πράγματα, ὅτε ἀνέκυψε ζήτημα ἐπιδόματος ἀντὶ διαβαθμίσεως διὰ τὴν Μέσην. Τότε καὶ ἡμεῖς ἐκινήθημεν ἀμέσως καὶ ἐπετύχομεν τὴν χορήγησιν τοῦ γλίσχρου ἐπιδόματος τὸ ὁποῖον σημειωτέον ἀντιστοιχεῖ συνολικῶς πρὸς τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον διετέθη καὶ διὰ τὴν Μ. Ἐκπαίδευσιν

Καὶ ἡ Μέση ἱκανοποιήθη κάπως, ἐκ τοῦ χορηγηθέντος ποσοῦ, διότι ἀριθμεῖ τὸ 1)4 τῆς δυνάμεως τοῦ κλάδου μας. Ἡμεῖς ὅμως ὄχι, διότι ἔφθασε νὰ ἀναλογῇ εἰς ἕκαστον ἐξ ἡμῶν τὸ εὐτελὲς ποσὸν τῶν 75—120 χιλ. δραχμῶν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀπεκρούσαμεν ἐντόνως καὶ ζητοῦμεν τὴν ἴσην μεταχείρισιν.

Ποῦ λοιπὸν ἡ ἔλλειψις ἐνδιαφέροντος τῆς Διοικήσεως; Εἴμεθα περίεργοι καὶ ζητοῦμεν νὰ μᾶς τὸ ὑποδείξουν οἱ καλοπροαίρετοι ἐπικριταί μας. Ἀλλ' εἴπομεν. Ἐκλογαὶ ἐγένοντο καὶ ἔπρεπε νὰ βρεθῇ τὸ σύνθημα.

ΔΩΡΟΝ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Ἐπὶ τέλους ὁ ἀπελθὼν Ὑπουργός μας κ. Κ. Τσάτσος ἐνέδωσεν εἰς τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ δικαιοτάτου αἰτήματος τοῦ Κλάδου τὸ τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὰς Π. Ἀκαδημίας τῶν ἐπιλοχόντων τέκνων τῶν ἐκπαιδευτικῶν κατ' ἐπέκτασιν τοῦ ἀριθμοῦ εἰσακτέων, ὑπογράψας σχετικὴν του ἀπόφασιν.

Τὸ καλύτερον βεβαίως θὰ ἦτο νὰ ἐπετυγχάνετο τοῦτο ἀπ' ἀρχῆς τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ἵνα μὴ ἀπωλεσθῇ πολύτιμος χρόνος παρακολουθήσεως τῶν μαθημάτων ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων.

Ἔστω ὅμως. Κάλλιο ὀργὰ παρὰ ποτέ. Εὐχόμεθα νὰ ὁριστικοποιηθῇ διὰ νόμου ἡ εἰσαγωγὴ τῶν τέκνων τῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ νὰ δημιουργηθῇ ἡ ἐπιδιωκομένη διὰ τὸν Κλάδον παροχή, ἐπὶ μεγίστῃ ὠφελείᾳ τῆς Ἐκπαιδεύσεως.

ΟΧΙ ΤΕΛΕΣΙΓΡΑΦΑ

Ὁ Σύλλογος τῶν Δημ)λων Καβάλας διετύπωσε σαφῶς τὸ δίκαιον τοῦ Κλάδου μας αἴτημα καὶ διεμαρτυρήθη πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν διὰ τὴν ἄδικον καὶ ἄνισον μεταχείρισιν καὶ ἀπήτησε νομοταγέστατα τὴν ἠθικὴν ἐξόφωσιν τοῦ δημοδιδασκάλου,

Τὸ διατί ὅμως, οἱ νόμιμοι αὗται ἐνέργειαι τοῦ ὡς εἴρηται, Συλλόγου προύκάλεσαν τὴν ὀργὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Βορ. Ἑλλάδος εἰς σημεῖον ὥστε νὰ ἀξιώσῃ οὕτος τελεσιγραφικὴν —ἐντὸς 24 ὡρῶν— ἀπολογίαν τῆς διοικήσεως τοῦ Συλλόγου, δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξηγήσωμεν.

Καὶ ἐκφράζομεν ὁμοῦ μετὰ τῆς ἀπορίας καὶ τὴν λύπην μας διὰ τὸ τοιοῦτον ὀλίσθημα, διότι πιστεύομεν ὅτι τὰ τοιούτου εἴδους τελεσίγραφα μόνον πρὸς τοὺς φιλοτίμους καὶ κατὰ πάντα νομοταγεῖς ἐργάτας τῆς Ἐθνικῆς μας ἀναδημιουργίας δὲν ἁρμόζει νὰ ἀπευθύνωνται, καὶ μάλιστα κατὰ τὰς σημερινὰς κρισίμους στιγμάς, καθ' ἃς ἡ ἐγκατάλειψίς μας ὑπὸ τοῦ κράτους καὶ ἡ ἐπιχειρηθεῖσα ταπείνωσις προκαλοῦσι τὴν πανελλήνιον ἀγανάκτησιν καὶ κρατοῦσι τὸν Κλάδον εἰς ἀναβρασμόν.

Οἱ Συνάδελφοι Καβάλας, ἐνεργήσαντες ὡς ἐνήργησαν, δὲν ἤσκησαν οὐδόλως κομματικὴν πολιτικήν, οὔτε εἰς προσωπικὸν ἀγῶνα κατῆλθον, ὅπως ἀτυχῶς ἐνομίσθη παρά τινων.

Ἁπλῶς, κάμνοντες χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τῶν συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν, τὸ ὁποῖον τοὺς παρέχει ἡ διαβίωσίς των ἐκτὸς τοῦ σιδηροῦ παραπετάσματος, διεμαρτυρήθησαν ἐναντίον ὁλοκλήρου τῆς Κυβερνήσεως ἀνεξαρτήτως κομμάτων.

Θέλομεν νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι, ψυχραιμότερα καὶ πλέον ἀντικειμενικὴ ἐξέτασις τοῦ ἀνακύψαντος ζητήματος, θὰ ἐικοιώσῃ τοὺς συναδέλφους Καβάλας.

ΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΟΥ ΔΙΔ. ΒΗΜΑΤΟΣ

Πολλοὶ συνάδελφοι δι' ἐπιστολῶν των διατυπώνουν τὴν εὐχήν, ὅπως αὐξηθῶσιν αἱ σελίδες τοῦ δημοσιογραφικοῦ μας δργάνου, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ δημοσιεύεται περισσοτέρα ἐπιστημονικὴ ὕλη, τόσον πολύτιμος καὶ ἐπιβοηθητικὴ διὰ τὸ ἔργον τῶν συναδέλφων.

Εἴμεθα σύμφωνοι καὶ οὐδεμία ὑπάρχει ἐκ μέρους μας ἀντίρρησις Ἀλλωστε δὲν λησμονοῦμεν καὶ σχετικὴν τῆς Γεν. Συνελεύσεως ἀπόφασιν.

Τοῦτο ὅμως, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, προϋποθέτει καὶ οἰκονομικὴν εὐχέρειαν, ἥτις, ὡς ἐμφαίνεται ἀπὸ τὸν δημοσιευθέντα πίνακα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 126 φ. Διδ. Βήματος, δὲν ὑπάρχει.

Ὡραῖαι εἶναι αἱ συμβουλαί, ἀλλὰ πρέπει νὰ ὑπάρχουν καὶ τὰ μέσα πραγματοποιήσεώς των.

ΔΕΝ ΔΕΧΟΜΕΘΑ ΤΗΝ ΝΟΘΕΙΑΝ ΕΝ ΤΩ ΚΛΑΔΩ

Εἴπομεν καὶ ἄλλοτε ὅτι τὰ παρουσιαζόμενα κενὰ εἰς τὴν Δημοτικὴν Ἐκπαίδευσιν εἶναι πολὺ μεγάλα.

Τὸ Κράτος, ἐν τῇ προσπαθείᾳ του νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν γενικὴν κατάστασιν καὶ ἰδίᾳ τὰς καταστροφὰς τῆς ὑπαίθρου χώρας μας, φρονεῖ ὅτι δὲν ἔχει τὰ μέσα νὰ προβῇ εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν διὰ διορισμοῦ καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ ἐπιδιωχθῇ ἐπιτυχέστερον ἡ ἠθικὴ καὶ ὑλικὴ ἀνοικοδόμησις τῆς ἠρειπωμένης Πατρίδος μας.

Εἰς παραστάσεις μας διὰ τὸν διορισμὸν δημοδιδασκάλων ἀντιμετωπίσαμεν πάντοτε τὸ φάσμα τῆς οἰκονομικῆς ἀνεπαρκείας. Εἰς ἀντίρροπον τὸ Κράτος ἐφεῦρε τὴν λύσιν τοῦ διορισμοῦ Κοινοτικῶν διδασκάλων. Σύμφωνοι εἴμεθα ἀλλὰ οἱ προσλαμβανόμενοι ὑπὸ τῶν Κοινοτήτων ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ εἶναι πτυχιοῦχοι δημλοι.

Τὴν πρόσληψιν τῶν ἀποφοίτων Γυμνασίου ἀπεκρούσαμεν ἐντόνως.

Τὸ Ὑπουργεῖον ὅμως προσέλαβε τοιούτους, ἰσχυριζόμενον ὅτι δὲν ὑπάρχουν πτυχιοῦχοι δημοδιδάσκαλοι.

Ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος καθ' ἡμᾶς, εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὴν πραγματικότητα.

Χαρακτηρίζομεν ὡς ἔγκλημα τὴν προσπάθειαν ταύτην τοῦ Ὑπουργείου ὅπως νοθεύσῃ καὶ πάλιν τὴν ποιότητα τοῦ Κλάδου διὰ τοῦ διορισμοῦ εἰς σχολεῖα διδασκάλων ἄνευ προσόντων, καὶ διαμαρτυρόμεθα ἐντόνως διὰ τοῦτο. Εἰδοποιοῦμεν δὲ ὅτι θὰ ἀντιμετωπίσωμεν τὴν δημιουργουμένην κατάστασιν θετικώτερον, ἂν ἐγκαίρως δὲν ἀντικατασταθοῦν οἱ προσληφθέντες μὴ προσοντοῦχοι διὰ πτυχιούχων συναδέλφων.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΗΝ

Ἐκ τῶν συγκεντρωθέντων στοιχείων τῆς γενομένης ἐκλογῆς διὰ τὴν ἀνάδειξιν τῶν αἱρετῶν τοῦ Κλάδου, προκύπτει ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ψηφισάντων ἀνῆλθεν εἰς τοὺς 12.365.

Ἐὰν εἰς αὐτοὺς προσθέσωμεν τοὺς περὶ τὴν ἡμίσειαν χιλιάδα ὑπηρετοῦντας εἰς τὸν στρατὸν διωρισμένους δημοδιδασκάλους, τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τοὺς δι' εὐλόγους αἰτίας μὴ προσελθόντας, ἀγόμεθα εἰς τὴν εὐχάριστον διαπίστωσιν ὅτι ἡ προσέλευσις πρὸς ψηφοφορίαν ἦτο καθολικὴ καὶ ὅτι ἡ ἀποχὴ ὑπῆρξεν ἐλαχίστη καὶ αὐτὴ ὀφειλομένη εἰς αἴτια ξένα ἀναμφιβόλως πρὸς τὴν θέλησιν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν συναδέλφων.

Τὸ διαπιστούμενον γεγονὸς μᾶς εὐχαριστεῖ, διότι παρέχεται ἡ διαβεβαίωσις τῆς κατανοήσεως ὑπὸ τοῦ Κλάδου μας τῆς μεγίστης σημασίας ἣν ἐνέχει διὰ τὴν ἀνύψωσιν αὐτοῦ ὁ ἀναβιώσας θεσμός.

ΤΑ ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΑ

Πρέπει νὰ ἐννοήσουν τέλος πάντων οἱ ἁρμόδιοι ὅτι πλησιάζομεν εἰς τὸν Φεβρουάριον, δηλαδὴ πρὸς τὸ τέλος τοῦ σχολ. ἔτους καὶ οἱ μαθηταὶ τῆς Α' τάξεως δὲν θὰ μάθουν ἀνάγνωσιν, ἐκτὸς ἐὰν διὰ τὰ παιδάκια τῶν χωριῶν, κατ' αὐτούς, δὲν εἶναι καὶ ἀπαραίτητον τοῦτο.

Ἀπὸ τὸν κ. Ὑπουργόν μας ἀναμένομεν νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν θλιβερὰν αὐτὴν κατάστασιν καὶ νὰ διατάξῃ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῶν παλαιῶν ἀλφαβηταρίων, ἐφ' ὅσον ἡ ἔκδοσις τῶν νέων τοιούτων δὲν κατωρθώθη εἰσέτι.

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΔΑΣΚΑΛΟΥ

(ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ)

Τοῦ συναδέλφου κ. ΠΥΡΡΟΥ ΣΤΑΡΑ

Ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, ὅπως ἔγραψαν οἱ ἐφημερίδες θὰ καταθέσῃ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως σχέδιον νόμου «περὶ διευκολύνσεως τῶν μισθωτῶν πρὸς ἀπόκτησιν κατοικίας διὰ συνεταιρισμῶν στεγάσεως».

Τὸ νομοσχέδιον ἀφορᾷ καὶ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους.

Τὸ πνεῦμα τοῦ προσχεδίου τοῦ Νόμου αὐτοῦ, εἶναι περίπου αὐτό:

Οἱ ὑπάλληλοι θὰ συσσωματωθοῦν καθ' ὁμάδας εἰς εἰδικοὺς στεγαστικοὺς συνεταιρισμούς. Εἰς τοὺς συνεταιρισμοὺς αὐτοὺς (τοὺς οἰκοδομικοὺς) θὰ δοθοῦν οἰκονομικὲς διευκολύνσεις ἀπὸ τὰ οἰκεῖα ταμεῖα, Μετοχικό, Προνοίας καὶ σχέδιον Μάρσαλ. Θὰ δύνανται δὲ νὰ τοποθετηθοῦν καὶ ἰδιωτικὰ καὶ τραπεζικὰ κεφάλαια.

Αἱ διευκολύνσεις θὰ συνίστανται εἰς φορολογικὰς ἀπαλλαγάς, μείωσιν τελωνειακῶν δασμῶν, χορήγησιν ὑπὸ τοῦ κράτους οἰκοδομικῶν ὑλικῶν κλπ.

Ἡ ἀπόκτησις οἰκοπέδων γίνεται ἢ ἀπ' εὐθείας, ἢ καὶ δι' ἀπαλλοτριώσεως χαρακτηριζόμεναι ὡς «δημοσίας ὠφελείας» πράξεις.

Τὸ μηνιαῖον χρεωλυτρον δι' ἕκαστον ὑπάλληλον θὰ εἶναι 120.000 μέχρι 195.000 δραχ. καὶ ἡ προθεσμία δανείων προβλέπεται ἀπὸ 15—25 ἐτῶν μὲ τόκον μέχρι 6 ο)ο.

Αὐτὸ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὸ προσχέδιον νόμου.

Ἡ **κοινωνικὴ** καὶ **οἰκονομικὴ** σημασία τοῦ νομοσχεδίου, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκτεθῇ. Εἶναι δὲ τόσης σπουδαιότητος ποὺ ὁποιοσδήποτε ἐπιχειροῦσε νὰ χαρακτηρίσῃ μὲ ἐκφράσεις, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποδώσῃ οὔτε μέρος τῆς μεγάλης της σημασίας.

Ἀρκεῖ μόνον νὰ ἀναλογισθῇ κανεὶς μερικὰ πράγματα.

1) Τὸ μέγεθος τῆς πυροπαθείας τὸ ὁποῖο ἔπληττε τὶς ὑπαλληλικὲς τάξεις. Ἡ κατοικία των γενικὰ ἐκτὸς ἐξαιρέσεων, ἦτο κληρονομιά. Τώρα δέ, οὔτε σκέψις γεννᾶται ἀπὸ τὸν ὑπάλληλον νὰ ἀνοικοδομήσῃ ὁ ἴδιος τὸ σπίτι του.

2) Μέχρι σήμερα, ἐνῶ ἐκεῖνος ὁποῖος εἶχε χρήματα, ἔμποροι κλπ. ἠμποροῦσε νὰ δανεισθῇ ἀρκετὰ σεβαστὰ ποσὰ ἀπὸ τραπέζας κλπ. ὁ δημόσιος ὑπάλληλος δὲν ἠμποροῦσε νὰ δανεισθῇ, **οὔτε ἀπὸ τὰ ταμεῖα του τὰ ἀσφαλιστικά.** (Μετοχικό—Προνοίας).

3) Οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι στὴν πλειονότητα, προέρχονται ἀπὸ φτωχὲς καὶ πολύτεκνες οἰκογένειες. Ἔτοι οἱ περισσότεροι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἔχουν σπίτι δικό τους, ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ ἀποκτήσουν,

4) Οἱ διάφοροι ἰδιοκτῆται σπιτιῶν, εἶχαν ὡς μοναδικὴ ἐπιχείρησι τὴν ἐφ' ὅρου ζωῆς ἀφαίμαξι ἑνὸς σεβαστοῦ ποσοῦ ἐκ τοῦ ὑπαλληλικοῦ μισθοῦ εἰς ἐνοίκια, ὥστε νὰ ἐπιδεινώνεται ἡ οἰκονομικὴ θέσις τοῦ ὑπαλλήλου καὶ εἰς τὸ νὰ μὴ εἶναι δυνατὸν οὔτε νὰ σκεφθῇ κἂν διὰ ἰδιόκτητο σπίτι ὁ ὑπάλληλος καὶ τὰ παιδιά του ἔχουν ἐκ τῶν προτέρων ἐξησφαλισμένη τὴν «ἀνυπαρξίαν στέγης».

5) Μόλις ἐπλησίαζε ἡ σύνταξις, ἀντὶ ὁ ὑπάλληλος νὰ ἀναπαυθῇ στὸ σπιτάκι του, ἐγεννᾶτο καινούριο δράμα. Πότε δηλ. θὰ περιμένῃ τὸ θάνατο γιὰ νὰ ἀναπαυθῇ στὴν τελευταία του κατοικία. Οὔτε ἐκεῖ ὅμως ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξοικονομήσῃ χῶρον, γιατὶ καὶ αὐτὸς εἶναι πανάκριβος, στὶς πόλεις τοὐλάχιστον.

6) Ἂν ἦταν τυχερός, παρ' ὅλα τὰ ἀνωτέρω, νὰ ἔχῃ κανένα καλυβόσπιτο σὲ κανένα χωριό, ποὺ δὲν πέρασε ἡ φωτιὰ τοῦ κατακτητοῦ ἢ τοῦ συμμοριτισμοῦ, πάλιν δὲν εἶναι σὲ θέσι νὰ τὸ ἀπολαύσῃ, γιατὶ ὅλη του τὴ ζωὴ ἔζησε μακρυὰ του γιατὶ τὸ ἀπαιτοῦσε τὸ ἐπάγγελμά του, καὶ τώρα πιά, δὲν εἶναι εὔκολο οὔτε τὸ σαραντάχρονο πιὰ παιδί τοῦ ὑπαλλήλου, νὰ γυρίσῃ, στὸ πατρικό σπίτι ποὺ δὲν τὸ γνώρισε οὔτε αὐτό, τὸ ἴδιο οὔτε τὴ ζωὴ τοῦ χωριοῦ. Ἂς σταματήσωμε ἕως ἐδῶ, ἀφήνοντες τὴν ἀπαρίθμησι τῶν ὑπολοίπων, στοὺς ἐκλεκτοὺς συναδέλφους, ποὺ θὰ καταπιαστοῦν μὲ τὸ θέμα αὐτό.

Καὶ τώρα, ἀφοῦ εἴπαμε ὀλίγα γιὰ τὴ σημασία τῆς στέγης τοῦ ὑπαλλήλου, ἂς μιλήσωμε γιὰ τὸ νομοσχέδιο.

Τὴν τελική του διατύπωσι δὲν τὴν εἴδαμε μὰ ἀπὸ τὶς γενικές του γραμμές, ἠμποροῦμε νὰ βγάλωμε ἀπὸ τώρα ἀσφαλῆ συμπεράσματα.

Λέγει τὸ προσχέδιον νόμου «Πᾶσαι αἱ τεχνικαὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ἐργασίαι καὶ ἐπιβλέψεις ἐκτελέσεως αὐτῶν, θὰ διεξάγωνται ὑπὸ **τεχνικῶν ὑπηρεσιῶν** τοῦ Κράτους καὶ δὴ τοῦ Ὑπουργείου Ἀνοικοδομήσεως τοῦ ὁποίου ἡ ἐνεργὸς συμμετοχὴ καὶ ἁρμοδιότης καθιεροῦται διὰ νόμου διὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ».

Δὲν γνωρίζομεν ὅμως, γιατὶ ὅταν ἀκούωμε «τεχνικὲς ὑπηρεσίες τοῦ Κράτους» «Ὑπουργεῖα Ἀνοικοδομήσεως» κ.λ.π. γιατὶ μᾶς πιάνει κάποια δυσπιστία! Γιατὶ νομίζεμε πὼς αὐτὸ θὰ εἰπῇ «λόγια παχειά», «διαιώνισις ἐργασιῶν» «ἐκτέλεσις ἔργων μὲ ὑπέρογκα ποσὰ» καὶ τὰ τοιαῦτα! Καὶ δὲν ξέρομε ἂν ἄδικος ἢ δίκαιος εἶναι ὁ ἄνω χαρακτηρισμὸς τῆς «κοινῆς γνώμης».

Ἕνα λοιπὸν σπουδαῖο σημεῖο γιὰ συζήτησι:

Ι. Πρέπει ἡ ἀνοικοδόμησις τῶν ὑπαλληλικῶν σπιτιῶν ὑποχρεωτικὰ νὰ ἐκτελεσθῇ ἀπὸ τὶς τεχνικὲς ὑπηρεσίες κ.λ. ἢ μόνο νὰ προστρέξουν στὴν ἐκτύπωσι σχεδίων σπιτιῶν ποὺ ἐφ' ἅπαξ νὰ ἐκποιηθοῦν καὶ ἀντὶ «μιᾶς δεκάρας» νὰ διανεμηθοῦν κατὰ χιλιάδας, ὥστε νὰ μὴν ὑπάρχῃ ζήτημα «σχεδίων»; Πρέπει νὰ εἶναι ὑποχρεωμένος ὁ οἰκοδομικὸς συνεταιρισμὸς ἢ ὁ μεμονωμένος ὑπάλληλος, νὰ περιμένῃ τὸν «τεχνικόν» ὅταν καὶ ἂν εὐκαιρήσῃ, ἢ νὰ ἔχῃ τὴν πρωτοβουλίαν, νὰ συνάπτῃ δάνεια καὶ νὰ προβαίνῃ στὴν ἀνοικοδόμησι μὲ τὴν ἀτομικόν του εὐθύνην ὅτι «φκιάχνει τὸ σπίτι του», ὁ δὲ κ. τεχνικὸς νὰ προστρέχῃ εἰς τὴν οἰτησιν τοῦ οἰκοδομοῦντος γιὰ νὰ δώσῃ μόνον τὶς τεχνικὲς του ὁδηγίες καὶ συμβουλές; Γιατὶ δὲν νομίζομε ὅτι θὰ ἀδιαφορήσῃ ὁ ὑπάλληλος γιὰ τὸ σπίτι του ποὺ θὰ τὸ πληρώνῃ μιὰ ζωή.

ΙΙ. Τὸ ποσὸν τοῦ χρεωλύτρου, καίτοι δὲν εἶναι μέγα, 120.000—195.000, εἶναι δυνατὸν νὰ καταβλη θῇ μὲ τοὺς σημερινοὺς μισθοὺς τῶν ὑπαλλήλων, ἐὰν μάλιστα πολλοὶ ἐξ αὐτῶν πληρώνουν, ὅπως πληρώνουν σήμερον περισσότερα διὰ μηνιαῖον ἐνοίκιον; ἢ πρέπει τοῦτο νὰ ἀρχίσῃ νὰ καταβάλλεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐγκαταστάσεως εἰς τὴν νέαν οἰκίαν, ὁπότε δὲν θὰ πληρώνῃ καὶ ἐνοίκιον συγχρόνως;

ΙΙΙ. Τὸ πρὸς οἰκοδόμησιν οἰκόπεδον θὰ ἐκλέγεται παρὰ τοῦ ὑπαλλήλου καὶ θὰ ἀπαλλοτριώνεται μετὰ ἢ θὰ ὁρίζῃ τὸ οἰκόπεδον τὸ «Ὑπουργεῖον Ἀνοικοδομήσεως» ἢ ὁ τεχνικὸς ὀργανισμὸς εἰς θέσιν ποὺ δὲν θὰ συμφέρῃ τὸν ὑπάλληλον καὶ ἐπομένως ὁ ὑπάλληλος θὰ εἶναι δεσμευμένος.

ΙΥ. Θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα ὁ ὑπάλληλος νὰ προμηθεύεται τὰ ὑλικὰ ἀνοικοδομήσεως ἀπὸ ὅπου τὸν συμφέρει, ἢ θὰ εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ παίρνῃ τὰ προσφερόμενα; κλπ.

Καὶ τὰ ἐρωτήματα αὐτά, πρέπει νὰ συμπληρώσουν τὸ ταχύτερον οἱ συνάδελφοι.

Καὶ τώρα ἐρχόμαστε στὸ «διδασκαλικὸ σπίτι».

Ἔχομε δυὸ μεγάλες κατηγορίες διδασκάλων. Τὸν διδάσκαλο τῆς πόλεως καὶ τὸ διδάσκαλο τοῦ χωριοῦ. Ἡ δευτέρα κατηγορία περιλαμβάνει πολλοὺς συναδέλφους ποὺ ἀναγκαστικὰ λόγῳ τοῦ ἐπαγγέλματος μένουν στὸ χωριό, ἀλλὰ τὰ συμφέροντά τους καὶ ἡ ὑπόλοιπος ζωή τους θὰ γίνῃ στὴν πόλη. Ἐπομένως τὸ σπίτι τους καὶ αὐτοὶ τὸ χρειάζονται στὴν πόλη. Ἀκόμη ὅμως δὲν ἄρχισα νὰ μιλῶ γιὰ τὸ διδασκαλικὸ σπίτι καὶ διαπιστώνονται βασικὲς δυσκολίες καὶ διαφορές. Γιαὐτὸ καὶ σταματῶ, γιὰ νὰ ἀφήσω τὸ λόγο στὶς 13 χιλιάδες τοὺς συναδέλφους. Μὰ ἀκόμη γιὰ νὰ ἰδοῦμε τὴ γνώμη καὶ τὶς ἐνέργειες τῆς Ὁμοσπονδίας μας; τῶν ἁρμοδίων ὑπηρεσιῶν τοῦ Σοῦ Ὑπουργείου καὶ πρὸ παντὸς τοῦ **κ. Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας.** Δύο σταθμοὶ ὑπῆρξαν μέχρι σήμερον στὴν Ἑλληνικὴ Παιδεία.

Τὸ 1878 τοῦ Δ. Πετρίδη ἡ ἵδρυσις τοῦ διδασκαλείου. Πρὸ 20ετίας περίπου «Οἱ Φάροι τῶν χωριῶν». Τὰ διδακτήρια τοῦ Γ. Παπανδρέου. Σήμερα δέ, πρέπει νὰ χτισθῇ τὸ «σπίτι τοῦ δασκάλου» ὑπὸ κ. Κ. Τσάτσου.

Στὴ συζήτησι ποὺ πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἀμέσως σωρὶς χρονοτριβὴ καὶ «κατόπιν ἑορτῆς», νὰ ἀκουσθοῦν οἱ γνῶμες ὅλων τῶν συναδέλφων.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΚΑΙΤΗ ΚΟΥΜΗ - ΔΗΜΟΥΛΕΑ

Δ)σαν 6ου Δημ. Σχ. Β' Πειραιῶς

Ἀγαπημένη μας Καίτη,

«Σὰν τὸ καράβι ποὺ τὸ βρίσκει μεσοπέλαγα ἡ μπόρα καὶ τὸ συντρίβει ὁ κεραυνός.

Σὰν τὰ διαβατάρικα πουλιὰ ποὺ τὰ σκοπτίζει στὸ ἄπειρο ὁ ἀνεμοστρόβιλος

Σὰν τὸ λίβα ποὺ καίει τὰ σπαρτὰ —ὅπως λέει καὶ τὸ τραγούδι».

Ἔτσι καὶ σένα σ' ἄρπαξε ἡ φθονερή σου μοῖρα, ἀπ' ὅλους μας τόσο ξαφνικά, τόσο ἄκαρδα.

Κεραυνὸς ἡ ἀρρώστεια σου ποὺ τόσο 'ἀνεπάντεχα σοῦφαγε τὰ σωθικά Καίτη μου κι' ἔσβυσες πρὶν νὰ ζήσῃς.

Ἀνεμοστρόβιλος σκόρπισε τὴ δική σου εὐτυχία καὶ ὅλα σου τὰ ἰδανικὰ σὰν πούπουλο στὸ ἄπειρο.

Λίβας, ὁ πόνος ποὺ ἀφίνεις πίσω σου, στὸν ἄντρα σου ποῦσουν τὸ καμάρι καὶ τὸ δεξί του χέρι στὰ τόσα ἰδανικὰ ποὺ ὠνειρευτήκατε, στὰ παιδάκια σου ποὺ τὰ θέρμαινε ἡ φλόγα τῆς μητρικῆς στοργῆς σου καὶ τὰ ὡδηγοῦσε τὸ χάδι τῆς ἀστείρευτης ἀγάπης σου, στοὺς γονεῖς σου ποὺ τόσα ὄνειρα ἔπλεξαν γιὰ σὲ ὅταν σὲ νανούρισαν, στ' ἀδέλφια σου, ποὺ ἡ ἀγάπη σου καὶ γι' αὐτὰ ἦταν ἀσύγκριτη.

Μὰ καὶ στ' ἄλλα σου παιδιά, τοὺς μαθητές σου, τὴ παιδιὰ τῆς μεγάλης οἰκογένειας, τῆς κοινωνίας, ὁ πόνος εἶναι μεγάλος, εἰλικρινὴς καὶ βαθὺς κι' ἄδολα τὰ δάκρυα ποὺ χύνουν τούτη τὴ στιγμὴ δίπλα στ' ἀψυχό σου τὸ κορμί.

Στάλαξες στὶς ψυχές τους ὅ,τι ἀγνό, ὅ,τι ἱερό, ὅ,τι ὑψηλὸ κι' ὡραῖο σοῦ ὑπηγόρευσε ἡ ἀδολή σου συνείδηση ποὺ κλειστε μέσα θρησκεία, Πατρίδα κι' Οἰκογένεια.

Κι' ἐμεῖς οἱ συνεργάτες σου ποὺ παρασταθήκαμε μάρτυρες τοῦ ἐπίμοχθου ἔργου σου μὲ πόνο ἀμέτρητο, μὲ λύπη ἀνείπωτη βρισκόμαστε στὸ πλευρό σου γιὰ νὰ σοῦ ποῦμε τὸ τελευταῖο «χαῖρε» καὶ νὰ σὲ βεβαιώσωμε ὅτι στὰ λίγα χρόνια τῆς ζωῆς σου ἐφάνης ὑπεραξία ὅπου καὶ ἂν ἐτάχθης.

Πιστή καὶ ἀφοσιωμένη σύζυγος, ὑποδειγματικὴ μητέρα. Διδασκάλισσα εὐσυνείδητη κι' ἐργατικὴ ἔκαμες συνειδητὰ καὶ σεμνὰ τὸ καθῆκόν σου.

Ἂς εἶναι ἐλαφρὸ τὸ χῶμα ποὺ θὰ σὲ σκεπάσῃ. Δέξου ἀγαπημένη μας φίλη καὶ συνάδελφος μαζὶ μὲ τὸ τελευταῖο μας χαῖρε τὰ ὀλίγα αὐτὰ λουλούδια μας ραντισμένα μὲ τὰ δάκρυα τῆς ἀγάπης μας.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη!

Μαρία Βαρλᾶ—Πετροπούλου

ΖΗΤΗΣΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΔΙ' ΕΛΒΕΤΙΑΝ

Ἡ Παιδοὐπολις ***Πεσταλότζη*** εἰς Τρόγκεν τῆς Ἐλβετίας ἔχει ὡς σκοπὸν τὴν περισυλλογὴν ὀρφανῶν πολέμου ἐξ ὅλων τῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τὴν φροντίδα τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς ὑλικῆς καὶ ψυχολογικῆς καταστάσεως ὡς καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν αὐτῶν εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς Πατρίδος των συμφώνως πρὸς τοὺς ἐν αὐτῇ ἰσχύοντας κανονισμοὺς καὶ παραδόσεις.

Τὰ παιδιά, ἀνὰ δεκαέξη τῆς αὐτῆς Ἐθνικότητος, εἶναι ἐγκατεστημένα εἰς ἀνεξαρτήτους οἰκίας, ἀποτελοῦν μίαν «οἰκογένειαν». Ἡ Παιδοὐπολις φιλοξενεῖ ἤδη ὀρφανὰ μιᾶς δεκάδος χωρῶν, μεταξὺ αὐτῶν δὲ καὶ δύο Ἑλληνικὰς οἰκογενείας. Τὰ 32 αὐτὰ Ἑλληνόπαιδα, προοριζόμενα νὰ παραμείνουν εἰς Ἐλβετίαν ἐπὶ τινα ἔτη, ἔχουν ἐπιλεγῆ ὑπὸ τῶν Ἐλβετῶν πρωτοσιατούντων τῆς κινήσεως ἐν ὁμοφωνίᾳ μετὰ τῶν Ἑλληνικῶν Ἀρχῶν.

Διὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν οἰκιῶν αὐτῶν ζητοῦνται ἱκανοὶ παιδαγωγοὶ Ἑλληνικῆς ὑπηκοότητος. Προτίμησις δίδεται εἰς ἀνδρόγυνα τῶν ὁποίων καθῆκον θὰ εἶναι νὰ ἀντικαταστήσουν τοὺς γονεῖς αὐτῶν τῶν ὀρφανῶν καὶ νὰ φροντίσουν διὰ τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν ἐν γένει ἀνάπτυξίν των. Τὸ ζεῦγος τοῦτο, ἢ τοὐλάχιστον ὁ σύζυγος πρέπει νὰ κέκτηται ἑλληνικοῦ διπλώματος διδασκάλου Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως. Οὗτος ἐν πάσῃ περιπτώσει θὰ εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν, ἐνῷ ἡ σύζυγός του, μὲ τὴν συνδρομὴν μιᾶς βοηθοῦ, θὰ ἐπιφορτισθῇ μὲ τὴν μητρικὴν ἐπίβλεψιν. Διὰ τὸν τελευταῖον αὐτὸν σκοπὸν γνώσεις οἰκοκυρικῆς, χειροτεχνίας, κηπουρικῆς ὡς καὶ καλῶν τεχνῶν θὰ τῆς εἶναι χρήσιμες. Ἡ γνῶσις τῆς γαλλικῆς ἢ γερμανικῆς γλώσσης, δι' ἕνα τοὐλάχιστον τῶν συζύγων, εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν συνεννόησιν μετὰ τῆς διευθύνσεως τοῦ χωριοῦ ὡς καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἄλλων Ἐθνικοτήτων.

Ὁ μισθὸς διὰ τὸ ζεῦγος καθορίζεται εἰς φράγκα ἐλβετικὰ κατὰ μῆνα (1 φράγκον = 3.500 δρχ.) ἤτοι φργ. Ἐλβ. 500. — ἐπὶ πλέον δὲ ὁλόκληρον τὴν συντήρισιν καὶ διατροφήν του (κατοικία, τροφή, πλυστικά).

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἱκανοὶ διὰ τὴν ἀνάληψιν τῆς θέσεως ταύτης δέον νὰ ἀπευθυνθοῦν διὰ πλείονας πληροφορίας εἰς τὴν Ἐλβετικὴν Πρεσβείαν, ὁδὸς Σκουφᾶ 49, Ἀθήνας, Τηλ. 34 - 269.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Γεωργίου Ν. Παλαιολόγου, Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Μαρασλείου Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας.

«Ἰωάννης Ἐρρίκος Πεσταλότσης»

Ἡ ζωὴ του τὰ Συγγράμματά του καὶ ἡ Παιδευτικὴ δρᾶσίς του.

*

Τάκη Γ. Σίσκου, Δημ)λου μετεκπαιδευομένου ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν—Ἐφέδρου Ὑπολοχαγοῦ.

1) Πολεμικὲς δόξες. (Ἀλβανικὴ ἐκστρατεία). Σχῆμα 8ον. Σελίδες 156. δραχ. 8.000.

2) Σχηματικὸ διάγραμμα τοῦ μεταπολεμικοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου. Δρχ. 3.000

Ἡ μεγάλη κυκλοφορία καὶ ἡ ἐνθουσιώδης κριτικὴ ἡ ὁποία ἔγινε ἀπὸ τὸν ἡμερήσιο καὶ περιοδικὸ τύπο, μαρτυροῦν τὴν ἀξία τῶν ἐργασιῶν τούτων.

Πωλοῦνται εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον τῆς «Ἑστίας» Ἰωάννου Κολλάρου καὶ Σια Σταδίου 46.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Τοὺς ἀξιοτίμους Συναδέλφους οἱ ὁποῖοι μὲ ἐτίμησαν διὰ τῆς ψήφου των, ὡς ἀναπληρωματικὸν αἱρετὸν Ἐκπ. Σύμβουλον, εὐχαριστῶ θερμότατα.

Παναγ. Παπασυγενίου

⊙ ⊙ ⊙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ⊙ ⊙ ⊙

ΤΗΛ)ΜΑΤΑ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Διδασκαλικὴν Ὁμοσπονδίαν
Ἀθήνας

Δημοδιδάσκαλοι Νομοῦ Δράμας μετὰ συγκινήσεως καρακολουθοῦν ἀγώνας ὁμοεθνῶν μεγαλονήσου Κύπρου δι' ἕνωσιν μετὰ μητρὸς Ἑλλάδος. Διαδηλώνουν ἀλληλεγγύην των πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς Κυπρίους καὶ καλοῦν Κυβέρνησιν καὶ λαὸν Ἑλληνικὸν ἑνώσουν προσπάθειάν των πρὸς ἐνίσχυσιν ἀγωνιζομένων ἀδελφῶν μας καὶ ἐπίτευξιν ἑνώσεως.

Πρόεδρος Συνελεύσεως
Κυριάκος Ἰωακειμίδης

*

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΗΜΙΔΩΝ ΝΟΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

Ἐθναρχίαν Κύπρου

Δημοδιδάσκαλοι Νομοῦ Χανίων παρακολουθοῦν μὲ βαθεῖαν συγκίνησιν τοὺς νομίμους Ἐθνικοὺς ἀγῶνας διὰ τὴν Ἕνωσίν Σας.

Ἰδιαιτέρως ὡς **Κρῆτες ποὺ ἐδοκίμασαν** τὴν τραγῳδίαν τῆς Ἑνώσεως ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν συμμερίζονται ἀπολύτως τοὺς πόθους Σας.

Εὔχονται ὁλοψύχως ὅπως ἡ ἐνταθεῖσα **προσπάθειά Σας φέρῃ** εἰς τὴν ἑτέραν ἀγκάλην τῆς φιλτάτης μας μητρὸς Ἑλλάδος τὴν δευτέραν ἀδελφὴν μεγαλόνησον **Κύπρον**.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου
Νικ. Πάτερος
Ἡ Γραμματεὺς
Μαίρη Φραγκιουδάκη

*

Ἐξοχώτατον Ὑπουργὸν Παιδείας
Ἀθήνας

Ἰωάννινα 4 Ἰανουαρίου 1950

Ἐκφράζοντες εὐγνωμοσύνην διδασκάλων περιφερειῶν ἡμῶν, διὰ προκηρυχθέντα διαγωνισμὸν Ἐπιθεωρητῶν Στοιχειώδους, παρακαλοῦμεν εὐλαβῶς, ὅπως εὐαρεστηθῆτε καὶ ὁρίσητε κέντρον διενεργείας **διαγωνισμοῦ** Ἐπιθεωρητῶν καὶ εἰς Ἰωάννινα, πρὸς διευκόλυνσιν, ὑποστάντων ὁλοκληρωτικὴν καταστροφὴν περιουσίας των, ἐκ δεκαετοῦς πολεμικῆς λαίλαπος, διδασκάλων μαρτυρικῆς περιοχῆς Εὐάνδρου, Ἠπείρου καὶ Ἑπτανήσου.

Πρόεδροι Διδασκαλικῶν Συλλόγων
Ἰωαννίνων ***Γ. Ἐξαρχόπουλος***
Ζαγορίου—Μετσόβου ***Ι. Τσῖκος***
Πωγωνίου ***Κ. Νόννης***

*

Ἐξοχώτατον Ὑπουργὸν Παιδείας
Ἀθήνας

Γενικὴ Συνέλευσις δημοδιδασκάλων Χαλκίδος, εὐλαβῶς ὑποβάλλει Ὑμῖν θερμὰ συγχαρητήρια ἐπὶ ἀναλήψει καθηκόντων, ἐπικαλουμένη Ὑμετέραν ἀντίληψιν, ἐπὶ δικαίων διδασκαλικῶν αἰτημάτων.

Πρόεδρος
Γεώργιος Οἰκονομόπουλος

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

Μετὰ διακοπὴν τριῶν ἐτῶν, συνεπείᾳ τῆς ἀνωμάλου καταστάσεως, ὁ Σύλλογος τῶν Δημ)λων Κεφαλληνίας ἐπανέλαβε τὰς σχέσεις του μὲ τὴν Ὁμοσπονδίαν.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Νομοῦ Ἔβρου πρὸς τὸν Ἀντιπρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Ἀρχηγὸν τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος κ. Κ. Τσαλδάριν

Ἐξοχώτατε,

Οἱ ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Νομοῦ Ἔβρου, τοῦ ἀκριτικοῦ, πολυπαθοῦς καὶ πολυτιμήτου τούτου τμήματος τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐνταῦθα ἀφίξεώς Σας, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ θέσωμεν ὑπ' ὄψιν Ὑμῶν τὰ ἀκόλουθα:

Ἐσχάτως ἡ Σὴ Κυβέρνησις δι' ἀποφάσεως τοῦ Συντονιστικοῦ Συμβουλίου, ἱκανοποιοῦσα δίκαιον αἴτημα τῶν συναδέλφων μας λειτουργῶν τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, ἐνέκρινε τὴν χορήγησιν εἰς αὐτοὺς εἰδικοῦ ἐπιδόματος μέχρι 500.000 δραχμῶν μηνιαίως.

Ἐπέκτασις ὅμως τοῦ μέτρου τούτου καὶ εἰς τοὺς λειτουργοὺς τῆς Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως δὲν ἐγένετο, τῆς Πολιτείας ἀρκεσθείσης εἰς τὴν παροχὴν πρὸς ἐκείνους ἀνιξίου λόγου ὑπερωριακοῦ ἐπιδόματος, κυμαινομένου μεταξὺ 75.000—120.000 δραχμῶν μηνιαίως.

Ἡ ἄνισος αὕτη μεταχείρισις καὶ καταφανὴς εἰς βάρος τῶν θεμελιωτῶν τῆς ἐθνικῆς ἀνασυγκροτήσεως δημοδιδασκάλων ἀδικία, εἶναι ὑποτιμητικὴ καὶ ἀπαράδεκτος.

Ἐκ μέρους ὅθεν τῶν ὑπερτριακοσίων συναδέλφων τοῦ Νομοῦ μας, τῶν ὁποίων διερμηνεύομεν τὴν δικαιολογημένην πικρίαν διὰ τὴν παραγνώρισιν τῶν ὑπηρεσιῶν των καὶ τὴν ἐπιχειρουμένην ἠθικὴν μείωσίν των καὶ πρὶν ἢ ἀποδυθῶμεν διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ δικαίου αἰτήματός μας εἰς ἀγῶνας, αἱ συνέπειαι τῶν ὁποίων ὑπὸ τὰς παρούσας μάλιστα συνθήκας εἶναι τοῖς πᾶσι γνωσταί, ἀπευθυνόμεθα πρὸς Ὑμᾶς καὶ τὴν Σὴν Κυβέρνησιν καὶ παρακαλοῦμεν ὅπως, ἐν ὀνόματι τοῦ δικαίου καὶ ἐν ἐπιγνώσει τῆς ὑψηλῆς μας ἀποστολῆς καὶ τῆς ἀσταθμήτου ἐθνικῆς σημασίας τοῦ λειτουργήματός μας καταβληθῇ ἄμεσος μέριμνα διὰ τὴν ἄρσιν τῆς προσγενομένης εἰς τὸν Κλάδον μας ἀδικίας καὶ ἠθικῆς μειώσεως καὶ ἱκανοποίησιν τῶν αἰτημάτων μας:

α') Διὰ τῆς καταργήσεως τοῦ ἀπαραδέκτου καὶ ταπεινωτικοῦ ὑπερωριακοῦ ἐπιδόματος καὶ ἐπεκτάσεως κατ' ἀναλογίαν βαθμῶν τοῦ εἰς τοὺς λειτουργοὺς τῆς Μέσης χορηγηθέντος ἐκπαιδευτικοῦ τοιούτου καὶ εἰς τοὺς ἐπιθεωρητὰς καὶ διδασκάλους τῆς Στοιχειώδους.

β') Διὰ τῆς ψηφίσεως τοῦ ἀπὸ μακροῦ ἐκκρεμοῦντος Νομοσχεδίου διαβαθμίσεως τῶν Ἐπιθεωρητῶν τῆς Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

Εὐελπιστοῦντες ὅτι θὰ τύχωμεν τῆς ἧς δικαιούμεθα στοργῆς καὶ κατανοήσεως ἐκ μέρους τῆς Σῆς Κυβερνήσεως.

Διατελοῦμεν εὐπειθέστατοι

Διὰ τοὺς Ἐπιθεωρητὰς Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Νομοῦ Ἔβρου
Ὁ Ἐπιθεωρητὴς Ἀλεξανδρουπόλεως
Μ. Α. Ματθαιάσσος

Διὰ τοὺς Δ)λους καὶ Νηπ)γοὺς Ἔβρου
Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου τῶν Δ)λων Ἀλεξανδρουπόλεως «Μεγάλη Ἑλλάς»
Γ. Ἠλιόπουλος

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΙΔ)ΚΗΝ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΝ

Σύλλ. Δημ)λων	Ρεθύμνης	δρ. 100.000
Σύλλ. Δημ)λων	Νάξου	» 400.000
Σύλλ. Δημ)λων	Ἀγρινίου	» 440.000
Σύλλ. Δημ)λων	Ἄρτης	» 154.000
Σύλλ. Δημ)λων	Ναύπακτ.	» 616 000
Σύλλ. Δημ)λων	Λακωνίας	» 550 000
Σύλλ. Δημ)λων	Καρπενησ.	» 240.000
Σύλλ. Δημ)λων	Μεσολογγ.	» 600.000

Ὁ κ. Σεμετέκολος Ἰωάννης Κύθηρα δρχ. 22.000. ὁ κ. Μιχ. Φθενάκης Κρήτη δρχ. 22.000, ἡ κ. Σοφία Ξένου Ἀθῆναι δρχ. 22.000, Τὸ Β'. Δημ. Σχ. Μεσσήνης δρχ. 22.000.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ
ΤΩΝ ΔΗΜΟΔΙΔ)ΛΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὑπὲρ ἑκατὸν δημοδιδάσκαλοι τῆς Περιφερείας Κορινθίας συνῆλθον εἰς Κιάτον τὴν 18ην Δεκεμβρίου 1949 καὶ ἔλαβον τὰς ἀκολούθους ἀποφάσεις.

1) Ἐψήφισαν τὸν Προϋπολογισμὸν τῆς χρήσεως 1950, ἐγκρίναντα τὴν αὔξησιν τῆς εἰσφορᾶς εἰς τὸν Σύνδεσμον εἰς 24.000 δραχμὰς ἐτησίως διὰ τὴν δημιουργίαν πόρων πρὸς ἵδρυσιν Δανειστικῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Συνδέσμου.

2) Ἐνέκριναν τὰ πεπραγμένα τῶν ἀντιπροσώπων (Δημ. Μπαλαφούτα καὶ Χαριλάου Βενιζέλου) κατὰ τὴν ΚΑ' Γενικὴν Συνέλευσιν τῆς Διδασκαλικῆς Ὁμοσπονδίας.

3) Ἐτροποποίησαν τὰ ἄρθρα 9, 11, 12, 20, 23, 28, 36 καὶ μὲ προσθήκας εἰς τὰ ἄρθρα 3, 13, 28 καὶ 36.

4) Παρέπεμψαν πρὸς ἐπεξεργασίαν τὸ Καταστατικὸν Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας τῶν Δημ)λων Κορινθίας εἰς τὴν συσταθεῖσαν ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν συναδέλφων Χαριλάου Βενιζέλου, Τασίας Γεωργίου, Δημ. Παπαβενετίου, Γεωργ. Γεωργοπούλου καὶ Γεωργ. Χ. Παπαδοπούλου.

5) Διεμαρτυρήθησαν διὰ τὴν μὴ ἴσην μεταχείρι ιν καὶ ζητοῦν τὴν ἱκανοποίησιν τῶν αἰτημάτων τοῦ Κλάδου καὶ τὴν χορήγησιν τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἐπιδόματος καὶ εἰς τὸ διδακτικὸν καὶ ἐποπτικὸν προσωπικὸν τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

6) Διεμαρτυρήθησαν διὰ τὴν μὴ ἀπόδοσιν τῶν κατακρατουμένων εἰς τὰς χώρας τῆς Σλαβικῆς ἐπιρροῆς ἀθώων Ἑλληνοπαίδων καὶ ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ τὸν πεπολιτισμένον κόσμον νὰ κινηθῇ καὶ ἀποδοθῶσι τὰ 28.000 ἁρπαγέντα Ἑλληνόπουλα εἰς τας ἀγκάλας τῶν μητέρων των καὶ εἰς τοὺς κόλπους τῆς Πατρίδος καὶ οὕτω ἐξιλειφθῇ τὸ στίγμα τοῦ πολιτισμοῦ ἐκ τῆς ἐγκληματικῆς ταύτης πράξεως τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν καὶ

7) Παρέπεμψαν εἰς τὴν Ἐξελεγκτικὴν Ἐπιτροπὴν τὸν Ἀπολογισμὸν Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων τῆς χρήσεως 1948—1949 πρὸς ἔλεγχον τῆς καθόλου διαχειρίσεως κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, συστήσαντα τὴν εἰς τὸ μέλλον ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων των ἀπὸ τὰ ἐντεταλμένα μέλη τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς συμφώνως τῷ Καταστατικῷ τοῦ Συνδέσμου.

ΑΠΟ ΟΣΑ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΤΥΠΟΣ

Ἡ ἐφημερὶς «Ἐλευθερία» Ἀθηνῶν γράφει:

Οἱ δημοδιδάσκαλοι ἀπεφάσισαν ν' ἀπόσχουν τῶν μαθημάτων των ἀπὸ τῆς προσεχοῦς Τετάρτης, διεκδικοῦντες ἴσην μεταχείρισιν πρὸς τοὺς ἄλλους δημοσίους ὑπαλλήλους. Μολονότι πρὸ ἡμερῶν ὁ κ. ἀρχηγὸς τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος κατὰ τὴν περιοδείαν του εἰς τὴν Β. Ἑλλάδα εἶχε δηλώσει ὅτι εὐχαρίστως θὰ ἐγίνετο διδάσκαλος μὲ 600.000 δραχ. μισθόν, πολὺ φοβοῦμεθα ὅτι δὲν θὰ λάβουν σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν τὸν ἀπροσδόκητον αὐτὸν ἀνταγωνιστὴν καὶ θὰ πραγματοποιήσουν τὴν ἀπειλήν των. Καλὸν εἶναι λοιπόν, ἡ κυβέρνησις μέχρι τῆς Τετάρτης νὰ ἐπανεξετάσῃ τὸ θέμα καὶ νὰ δώσῃ ἄνευ πιέσεως, ὅ,τι ἀσφαλῶς θὰ δώσῃ κατόπιν πιέσεως καὶ παραλύσεως τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἔργου ἐπὶ ἡμέρας ἢ ἑβδομάδας.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Εἰδοποιοῦμεν τοὺς Συλλόγους καὶ τὰ μέλη αὐτῶν τῶν Περιφερειῶν Θεσ)λίας, Μακεδονίας, Θράκης, Ἠπείρου, Ρόδου καὶ Κρήτης ὅτι ἡ ἀεροπορικὴ ἀποστολὴ τοῦ Διδ. Βήματος διὰ τοὺς ὑπολοίπους πέντε μῆνας τοῦ τρέχ. Ὁμοσ. ἔτους, δημιουργεῖ ἐπιβάρυνσιν πέντε ἑκατομμυρίων δραχμῶν περίπου, ἤτοι 1.200 δρχ. δι' ἕκαστον μέλος καὶ δι' ὅλον τὸ πεντάμηνον.

Συνεπῶς, οἱ ἐπιθυμοῦντες ἐκ τῶν Συλλόγων νὰ λαμβάνωσι τὸ Δ. Β. ἀεροπορικῶς, παρακαλοῦνται νὰ ἐμβάσωσι τὸ ὡς ἄνω, ποσὸν (1,200 δι' ἕκαστον μέλος) ὅπερ θὰ ἀποτελέσῃ ἴδιον πρόχειρον λογαριασμὸν μετὰ τῆς διεκπεραιώσεως τοῦ φύλλου, ὅλως ἄσχετον πρὸς τὰς καθωρισμένας συνδρομάς.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Μάνδηλαν Ἀνατ. — Κέρκυραν. Δὲν φέρεσθε ἐγγεγραμμένος εἰς τὸν Γενικὸν πίνακα τὸν κυρωθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀνωτ. Ἐκπ. Συμβουλίου, ἐνῷ περιλαμβάνεσθε εἰς τὸν τοιοῦτον τοῦ Ἀ. Ἐποπτ. Συμβουλίου. Πρὸς ἐπανόρθωσιν τοῦ σφάλματος, δέον νὰ ζητήσητε δι' αἰτήσεώς σας ἱεραρχικῶς τὴν ἐγγραφήν σας. Ὁ συνεπώνυμος ὑμῶν συνάδελφος ἀνήκει εἰς τὴν περιφέρειαν Ἄρτης.

Αἶμ. Μπαλοδήμον — Ἀνδραβίδα. Δὲν ἐλήφθη εἰσέτι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἡ πρᾶξις τῆς προαγωγῆς σας.

Σενοφ. Οἰκονομόπουλον—Πάτρας. Δὲν ἀνεκοινώθησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον κεναὶ θέσεις πόλεως Πατρῶν.

Ἀγ. Κρήτικαν — Ἀμαλιάδα. Ἐγγραφή σας ἐγένενο. Διδ. Βῆμα ἀποστέλλεται.

Σύλλογον Μεσολογγίου. Συνάδελφος Ζαφειρομήτρος ἐνεγράφη. Διὰ τὸν κ. Λαπαταῖν Ἐπ. δὲν ὑπάρχουν δυστυχῶς προηγούμενα φύλλα.

Σύλλογον Ναυπακτίας. Φύλλα Δ. Βήματος ἀποστέλλονται ἀνελλιπῶς βάσει τῆς ἀπὸ 18)9)49 καταστάσεως ὑμῶν. Λυπούμεθα διὰ τὴν ἀνωμαλίαν.

Σύλλογον Εὐρυτανίας— Καρπενήσιον. Τὰ φύλλα Δ. Βήματος ἠθξήσαμεν εἰς 30. Ἀναμένομεν συμπληρωματικὴν κατάσασιν μελῶν.

Σύλλογον Ἡρακλείου. Παρακαλοῦμεν ὅπως μᾶς πληροφορήσητε ἐὰν ἡ συνάδ. Ἐπισκοπῆς-Πεδιάδος κ. Σοφία Μαρνελάκι τυγχάνῃ ἐνεργὸν μέλος τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου, καθ' ὅσον παραπονεῖται διὰ τὴν μὴ ἀποστολὴν εἰς αὐτὴν φύλλων Δ. Βήματος.

Σύλλογος Αἰγιαλείας. Ἀπόδειξιν δι' ἐμβάσματα ἀπεστείλαμεν ἐγκαίρως.

Δ. Ζημιανὴν — Λαμίαν. Νὰ ὑποβληθῇ αἴτησις κληρονόμων πρὸς τὸ Ταμεῖον Προνοίας Δημ. Ὑπαλλήλων μετ' ἀντιγράφου τῆς ἀποφάσεως παροχῆς συντάξεως Ἐλεγκτῶν Συνεδρίου. Ἐὰν δὲν λάβουν ὁλόκληρον τὸ ποσόν, θὰ τοὺς ἐπιστραφῶσιν αἱ κρατήσεις.

Σοφίαν Τσιντελῆ — Τηγάνι. Ὁ χρόνος τῶν δύο μηνῶν ὑπολογίζεται διά τε τὴν προαγωγὴν καὶ τὴν σύνταξιν. Ἡ ὑπηρεσία σας θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἀπὸ τῆς χρονολογίας τοῦ ἐγγράφου ἤτοι ἀπὸ τῆς 5 6·35.

Ν. Γεωργάκας—Κορινθίας. Δὲν γίνονται τώρα μεταβολαί. Κατὰ τὸν καθωρισμένον χρόνον καὶ πρὸ πάσης ἐνεργείας σας δέον νὰ ἐξακριβωθῇ ἐὰν ἡ θέσις Ἀθηνῶν εἶναι ἤδη ὀργανικῆς καὶ ἐὰν ἡ τῶν Σκάτων εἶναι τοιαύτη ἄρρενος.

Ι. Συλλιγαρδάκην—Σητείαν. Δὲν δικαιοῦται ἐξόδων κηδείας διότι ἦτο συνταξιοῦχος.

ΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ

ΕΘΝΑΡΧΙΑΝ ΚΥΠΡΟΥ

Διδασκαλική Ὁμοσπονδία Ἑλλάδος παρακολουθοῦσα μετὰ συγκινήσεως ἱερὸν ἀγῶνα ἀδελφῶν Κυπρίων περὶ Ἑνώσεως μετὰ Μητρὸς Ἑλλάδος ἐκφράζει θαυμασμὸν καὶ ἀπόλυτον συμπάθειαν δηλοῦσα ἐξ ὀνόματος ἁπάντων λειτουργῶν Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως ὅτι συμπαρίσταται καὶ πιστεύει εἰς κατίσχυσιν τῆς θελήσεως ἡρωϊκοῦ λαοῦ Κύπρου εὐελπιστοῦσα ὅτι εὐγενὴς καὶ φιλελεύθερος σύμμαχος λαὸς θὰ σεβασθῇ ἀποτέλεσμα δημοψηφίσματος καὶ ἐκπληρώσῃ πόθους Ὑμῶν ἀποδεικνύων ἐμπράκτως σεβασμόν Του πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τῶν λαῶν καὶ ἀνθρώπινά δικαιώματα διακηρυχθέντα καὶ ἐπισήμως διὰ τοῦ Χάρτου τοῦ Ἀτλαντικοῦ.

Ὁ Πρόεδρος
ΖΑΧ. ΚΩΤΣΙΚΗΣ

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ

Τὸ Ὑπουργεῖον ἦχθη εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ἀναβάλῃ τὸν χρόνον τῆς διενεργείας τοῦ διαγωνισμοῦ διορισμοῦ Ἐπιθεωρητῶν ὅστις εἶχε καθορισθῆ διὰ τὴν 13ην μηνὸς Φεβρουαρίου, συνεπείᾳ τῶν μεσολαβουσῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν.

Τὴν ἡμερομηνίαν θὰ καθορίσῃ μετὰ τὸν καθορισμὸν τῆς τοιαύτης τῶν ἐκλογῶν. Πάντως πληροφορούμεθα ὅτι κρατεῖ σκέψις ἡ ἀναβολὴ νὰ εἶναι διὰ χρονικὸν διάστημα ἑνὸς τοὐλάχιστον μηνός.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Ἡ Διοίκησις θεωρεῖ καθῆκον νὰ ἐκφράσῃ τὰς θερμὰς εὐχαριστίας τῶν μελῶν της πρὸς τοὺς εὐχηθέντας αὐτὴν Συλλόγους ἐπὶ τῷ Νέῳ Ἔτει, ἀντευχομένη ὁμοίως.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΦΡΑΝΙΩΝ

Δι' ὑπογραφείσης συμβάσεως μεταξὺ ὑπουργείου Παιδείας καὶ Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς, διατίθεται ποσὸν 3 δὶς ἑκατομμυρίων τοῦ σχεδίου Μάρσαλ διὰ τὴν κατασκευὴν εἰς τὰς κάτωθι πόλεις 24.000 θραυίων.

Στερεά. Ἀθῆναι 2.400, Θῆβαι 400, Λαμία 800, Ἄμφισσα 400, Μεσολόγγιον 6000. Σύνολον 4.000

Πελοπόννησος. Ναύπλιον 400, Σπάρτη 400, Πύργος 300, Καλάμαι 400, Τρίπολις 300, Πάτραι 600, Κόρινθος 300. Σύνολον 2700.

Θεσσαλία—Ἤπειρος. Βόλος 500, Λάρισα 400, Τρίκκαλα 600, Καρδίτσα 400, Ἰωάννινα 1600, Πρέβεζα 400, Ἄρτα 400. Σύνολον 4.300.

Μακεδονία—Θράκη. Θεσ)νίκη 2.000, Κοζάνη 600, Φλώρινα 800, Καστοριὰ 500. Σέρραι 600, Πολύγυρος 400, Ἀλεξανδρούπολις 300, Κομοτινὴ 400, Δράμα 500, Καβάλα 400. Σύν. 6.500.

Νῆσοι. Κέρκυρα 400, Ἀργοστόλι 300, Λευκὰς 400, Σάμος 400, Χίος 400, Μυτιλήνη 400, Ἑρμούπολις 500, Χαλκὶς 500, Χανιὰ 500, Ἡράκλειον 600, Σητεία 300, Ρέθυμνο 400, Ἅγ. Νικόλ. 300, Ρόδος 500. Σύνολ. 5.900

ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Γίνονται ἀποδεκταὶ αἱ παραιτήσεις ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῶν κάτωθι δημοδιδασκάλων.

Δ. Κυδωνιέος Σάμου, Π. Σακελλαρίου Καλαβρύτων, Εὐαγ. Ἀρώνη Κερκύρας, Μ. Δραμαντάνη Ρεθύμνης, Β. Βάκκου Ἀλμωπίας, Φ. Τσιβιδάκη Γόρτηνος, Γ. Καλατζῆ Πατρῶν, Δ. Πόθου Ὀλυμπίας, Θ. Τέα Καρδίτσης, Ν. Βούτση Μαντινείας, Ἠλ. Παπᾶ Πωγωνίου, Ἀντ. Γεωργιάδου, Τρικκάλων, Δ. Ἀποστολίδου Μαγνησίας, Θ. Σαμαρᾶ Βαΐου, Θ. Βασιλειάδη Ἰωαννίνων, Δ. Γκαλπακιώτη Παραμυθιᾶς, Ν. Λαπαρίδου Γρεβενῶν, Ἀχ. Βασιλείου Σερρῶν, Τ. Ποτούρογλου Χαλκιδικῆς, Γ. Τάτση Μαγνησίας, Β. Παπαδοπούλου Κιλκίς, Λ. Φραγκιαδάκη Ἡρακλείου, Ἐλ. Δεδούση Κοζάνη, Δ. Στεργιοπούλου Τριφυλίας.

Πρεαγωγαὶ εἰς Τμηματάρχας Β'.

Ἀν. Εὐμορφόπουλος, Μ. Σταμάτη, Φ, Φράγκος, Χ. Κουρακάλη, Δ. Βάλβης, Μ. Κραβαρήτοα, Θ. Παπαχριστόπουλος, Γ. Παπαρρολάκης Ν. Πατρώνης, Σπ. Γεωργούσης, Κ. Παπαϊωάννου, Φ. Εὐσταθίου, Μ. Παπαιτωνίου, Οὐρ, Γκουζούμα, Β. Παπανικολαΐδου, Διον. Κουτσουδάκη, Ἀν. Μσρκάδας, Γ. Πασχαλίδης, Κ. Ξανθοπούλου, Μ. Δημητρίου, Δ. Μαγκριώτου, Ἐλ. Ἀδαμίδου, Γ. Κατσαρός, Μ. Χατζηχρίστου, Κ, Κοντάλης, Γ. Κουμεντᾶκος Β. Κουνδουράκης, Π. Καραδήμας, Π. Στάης, Ἠλίας Σκαρίμπας, Ε. Οἰκονόμου, Γ. Παπαϊωάνου, Μ. Μαστροκώστας Μ. Παπαϊωάννου, Ι. Σπάθας, Αἰκατ. Κυριακάκη, Ἀρ. Τσατάλα, Γ. Καραμῆτσος Δ. Τζάφα, Ζήσης Μιχαλάκης, Ἀθ. Ζωγάκης, Β. Κοτσαύτη, Ἀθ. Μπακογεώργος, Ἀμαλ. Τριανταφύλλου, Ἀγγελ. Χατζηκοτσέλη, Ἀρ. Καπανδρίτου, Κων. Σούλης, Γεώρ. Γιανικόπουλος, Ἀνδρ. Γεωργιόπουλος, Χρ. Χαριτάτου, Νικ. Γαζετᾶς, Ἀρχ. Χατζηαρχοντῆς, Θεοδ. Ματζουράνη, Ἰωάν. Παπαδοπούλου, Ἀγλ. Μαιδηλοπούλου, Ἐλ. Καρυοφύλλη, Κλ. Κορκόβελος, Μ. Παπανικολάου, Β. Παπαστεργίου, Μαρ. Σπανοῦ, Γ. Βασιλόπουλος, Βαρ. Συμεών, Μαρ. Κορρέ, Παρ. Ἀρβανίτου, Δεσ. Βουσούνη, Παν Θεοφίλου, Κ. Κοροῦσος, Μ. Ντάκουλα, Σοφ. Σαμαμᾶ Ἀλ. Πούλου, Κων. Γιόκαρης, Οὐρ. Κάχρη, Πέτρ. Παπαγεωργίου, Π. Ρογκάκος, Δημ. Τσουκαλῆς, Ἀντ. Βαρθολομάτου, Κων. Παπαδημᾶτος Γερ. Παπαδόπουλος, Ἀκρ. Καρατζῆ Γεώργ. Παπᾶς, Μιχ. Μητσώνης, Ἰωάν. Κορωναῖος, Γεώρ. Πολίτης, Στ. Ζαφειρόπουλος, Εὐρ. Διαπούλη, Δημ. Ζάχαρης, Δημ. Ταντσλίδης, Χ. Ἀντωνιάδης, Κυρ. Θωμαΐδου, Μαρία Ζάκρη, Ἀνδρ. Παπανδρεάδης, Δημ. Λυμπερόπουλος.

Εἰς Εἰσηγητάς.

Δ. Τοίπρας, Ἀγ. Κόκκινος, Δ. Ραμαντάνη, Ἐλ. Παπαστεργίου, Στ. Ρεβίθη, Σερ. Σαρόγλου, Σοσ. Καμπάνταης. Γ. Σκαρλῆς, Π. Μακρῆς, Κ. Δημούδης, Ἰ. Μωϋσίδης, Χ. Παναγος, Β. Ράγκος, Εὐγ. Κορνηλίου, Μ. Παυλίνη, Ἐλ. Δεδούση, Εἰρ. Νικολοπούλου, Ἐλ. Κουμῆ, Ἰ. Ἀθανασόπουλος, Μ. Ἀλεξανδρίδου, Γ. Μπούρα, Δ. Χρήστου, Σωτ. Μάνας, Αἰκατ. Παπᾶ, Μπέστης Ζήσης, Θ. Γωγούση, Δ. Κορατζίνη, Κ. Παπάζογλου, Ἀν. Ἀποστόλου, Γ. Κοτζιᾶς, Στ. Μαλλάτου, Δαμασιώτου Ἀγ., Ν. Μανεσιώτης, Ν. Πετρουλάκης, Ἐλ. Ζερβουδάκη Π. Τοινώνης, Μ. Ἀρώνη, Ν. Πελέσης, Π. Ζησίου, Μ. Ζαφειρομῆτρος, Δημ. Λαπατᾶς, Π. Σπυροπούλου, Εὐφ. Κατσινέλη. Παν. Δέδες, Ἄννα Βαρθολομάτου, Δ. Χούσουλας, Ἀλ. Κωνταντινόπουλος. Εὐγ. Καραμίτζου, Βασ. Μιλᾶνος, Εὐαγ. Χλαμύδα, Κ. Πάσχος, Μαίρ. Βαζάκα, Ἀδαμ. Χαζάκη, Γεώρ. Κατωπόδης, Χρ. Φώτου, Ἐλ. Γαζῆς, Βασ. Νίτσος, Χαρ. Λάμπρου, Γρ. Μιχοπούλου, Εὐφ. Φακούνη, Ἀναστ. Κατσιμπίρη. Ἀγ. Γαλιατσάτου, Σοφ. Στεφανάτου, Γεώρ. Ἔξαρχος, Παν. Σπυροπούλου, Κων. Δούμα, Αἰκ. Ἰωαννίδου, Ἀρ. Τζίνη, Γεώρ. Τοζάνης, Ἰω. Βγενόπουλος, Ἀντ. Χατζηαντωνίου, Παν. Καρυώτης, Βασ. Μαλαπατᾶς, Κων. Μιχαλάκης, Μ. Πανίδου, Ἠλ. Θεοφανόπουλος, Λάμ. Λαμπρόπουλος, Ματ. Ζαμπηλάκη Χρ. Παναγόπουλος Γεώρ. Σπυροπούλου Ἰφ. Ζαβιτσάνου, Χαρ. Παπαηλιόπουλος Χριστ. Λαμπίρη, Χαρ. Κασσωτάκης, Παν. Ἐλευθεριάδου, Γαρ. Μέρμηγκα, Δημ. Μητάκος, Ἐμ. Σπανάκης, Εὐν. Καρσμέτης.

Εἰς Γραμμ. Α'.

Γ. Αὐγέρης, Γ. Ρήτας, Ἠλ. Ζαβιτσᾶνος, Κανελλάκης Γ., Γ. Ἀρβανίτης, Δ. Ζῆκος, Ἰωάν. Φιορέτου, Γεώργ. Οἰκονόμου, Ἰωάν. Πέτρου.

Μεταθέσεις.

Δι' ὑπουργικῆς πράξεως μετατίθενται εἰς Ρόδον οἱ δημ)λοι Κ. Ντάσκας, Γ. Μήλης, Ἐλ. Παπαναστασίου, Θ. Περζαντζῆ. Θ. Μαγκλάρας, Ε. Σπυρόπουυος, Ἀν. Παπαφράγκου, Ἀν. Ἀντωνοπούλου, Γ. Γεωργιάδης, Β.κ. Μαργαρίτου, ἐκ τοῦ Π. Α. Φλωρίνης εἰς 2)ξιον Ἄνω Ὑδρούσης, Εἰς Π. Α. Ρόδου οἱ Γ. Καραμανώλης καὶ Χ. Χατζῆ. Ὁμοίως τοιαῦται μεταθέσεις δημοσιεύονται εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 325 Φ.Ε.Κ. Εἰς Πρότυπον Εἰδικὸν Σχολεῖον Ἀθηνῶν Βαρ. Ἀμαλιώτου, Ἀντ. Ἀνδεοπούλου, Ἀν. Νάτση.

Ἀπολύονται τῆς ὑπηρεσίας.

Κ. Κολλογιάννης, Ἰ. Τσοτρίδης Ἐκ. Π. Ξάνθης ὡς μονιμοποιηθέντες εἰς τὸν Στρατόν, Β. Παπαευθυμίου, Κ. Καλέμος, Ἐλ. Μουρατίδου.

Ἀπαλλάσσονται λόγῳ νόσου.

Αἱ δημ)σαι Ἀθ. Παράσχου Γρεβενῶν, Ἀνδρ. Σταματέλου Ἀμαλιάδος.

Τοποθετοῦνται.

Οἱ Δημ)λοι Μ. Μιχαλοπούλου, Δημ. Δρουγγελίδης Λήμνου.

Δι' ὑπουργικῆς Πράξεως καὶ ἐκ τοῦ ἰσχύοντος πίνακος μεταθέσεων τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ἐποπ. Συμβουλίου Β' Ἀττικῆς οἱ κάτωθι δημ)λοι.

Παν. Πάλλας, Χαρ. Λαμπρόπουλος, Μ. Παπακωνσταντίνου, Νικ. Γκίκας, Χρ. Φαράτζος, Βασ. Ζώγας, Εὐάγ. Γιαννοῦτσος, Ἀλ. Τελώνας, Ἰωάν. Σταφυλίφης, Ἀν. Δατοῦρος, Ἀν. Χατζηανέστης, Κων, Κίτσος, Φιλ. Κολοβός, Βασ. Τούσινα, Κ. Φραγκάκη, Ἐλ. Κωστάκου.

Παραιτήσεις.

Γίνονται δεκταὶ αἱ Παραιτήσεις, Ἀρ. Μπουσογολίτης Ἀλμωπίας, Παῦλ. Σωτηρόπουλος Γιαννιτσῶν, Ἐμ. Τσακίρης Πιερίας, Δημ. Καραμούζας καὶ Εὐάγ. Παναγιώτου Ὀρεστιάδος καὶ Δημ. Διαμαντόπουλος Πατρῶν.

ΑΝΕΥ ΕΓΚΡΙΣΕΩΣ

Τὸ Γ. Συμβούλιον τῆς Α.Δ.Ε.Δ.Υ. κατέκρινε τὴν εἰς τὴν ἐφημερίδα «Ἔθνος» παραχώρησιν ἐπισήμων στοιχείων περὶ Ἐπιτροπῶν καὶ Συμβουλίων ἄνευ ἐγκρίσεώς του.

ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΑΙΔΑΓ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΤΑ ΕΠΙΛΑΧΟΝΤΑ ΤΕΚΝΑ ΤΩΝ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ

Πρὸς τὰς Π. Ἀκαδημίας ἀπεστάλη ἡ κάτωθι τηλ)κὴ διαταγὴ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας ἐν σχέσει μὲ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ἐπιλαχόντων κατ' ἐπέκτασιν τοῦ ἀριθμοῦ εἰσακτέων.

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 45 τοῦ Α.Ν. 1324 τοῦ 1949 περὶ προστασίας ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου τέκνα καὶ ἀδελφοὶ ἢ ἀδελφαὶ ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου εἰσάγονται καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ἑκάστοτε ὁριζομένου ἀριθμοῦ εἰσακτέων καὶ κατὰ ποσοστὸν τούτου ὁριζόμενον ὑπὸ οἰκείας σχολῆς, ἐφ' ὅσον φέρονται μεταξὺ ἐπιτυχόντων.

Κατ' ἀκολουθίαν ἐγκρίνομεν ἐγγραφὴν ἐπιλαχόντων ἀμφοτέρων τῶν φύλων τῆς ἐν λόγῳ κατηγορίας, τοῦ ποσοστοῦ καθοριοθησομένου ὑπὸ τοῦ συλλ. τῶν καθηγητῶν ἑκάστης Ἀκαδημίας. Τὸ αὐτὸ γενήσεται διὰ τὰ τέκνα τῶν Ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν.

ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΙΝ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΩΝ Α'.

Τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας ἐζήτησεν ἀπὸ τοὺς κ. κ. Ἐπιθεωρητὰς τῆς Στοιχ. Ἐκπαιδεύσεως ὅπως ὑποβάλουν τὸ ταχύτερον πίνακα ἐμφαίνοντα ὀνομαστικῶς τοὺς ὑπηρετοῦντας ὀργανικῶς εἰς τὴν περιφέρειαν των δημ)λους μὲ βαθμὸν Τμηματάρχου Α' Τάξεως. Εἰς τὸν πίνακα θὰ ἀναγράφωνται καὶ οἱ τυχὸν παραιτηθέντες τῶν ὁποίων ἡ σχετικὴ πρᾶξις περὶ παραιτήσεώς των δὲν ἔχει δημοσιευθῆ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως σημειοῦντες ὅμως ἔναντι τοῦ ὀνόματος ἑκάστου, ὅτι παρῃτήθη.

ΜΙΚΡΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Εἰς τὴν ἐφημερίδα τοῦ Βόλου «Θεσσαλία» δημοσιεύεται ἔκθεσις τοῦ Νομάρχου Μαγνησίας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας ἐν τῇ ὁποίᾳ τονίζεται ἰδιαιτέρως, ὅτι ἡ ἐπιταγὴ τῆς Παρούσης Ἐθνικῆς ὥρας ἐπιβάλλει τὴν ἀνάγκην προληπτικῶν ὑλικῶν θυσιῶν τοῦ Κράτους καὶ ἰδίως εἰς τὴν ἐπάνδρωσιν τῶν Σχολείων μὲ ἀνάλογον προσωπικόν, τὴν προαγωγὴν τῶν πληθωρικῶν τοιούτων καὶ τὴν ἐπισκευὴν καὶ ἀνέγερσιν διδακτηρίων.

—Ἡ «ἐφημερὶς τῶν Χιτῶν» 1-1-50 εἰς ἄρθρον της διεκτραγωδεῖ τὴν ἐκπαιδ. Κατάστασιν τῆς Περιφερείας Παιονίας διὰ τὴν ἔλλειψιν διδακτικοῦ Προσωπικοῦ καὶ σχολικῶν κτιρίων.

—Εἰς τὴν ἐφημερίδα «Ἐμπρός» 29-12-49 δημοσιεύεται ἄρθρον θερμοτάτης συνηγορίας ὑπὲρ τῆς Δημοτ. Ἐκπαιδεύσεως διὰ τοῦ διορισμοῦ προαγωγῆς σχολείων, τακτοποιήσεως ὑπεραριθμιῶν, καὶ τῆς διαβαθμίσεως τῶν Ἐπιθεωρητῶν.

—Εἰς τὴν ἐφημερίδα «Νεολόγος Πατρῶν 29-12-49 δημοσιεύται ἐμπνευσμένον μήνυμα τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ Στοιχ. Ἐκπαιδεύσεως κ. Τρ. Παπαθανασίου πρὸς τοὺς Ἐκπαιδευτικοὺς ὅλου τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου διὰ τὸ παιδομάζωμα.